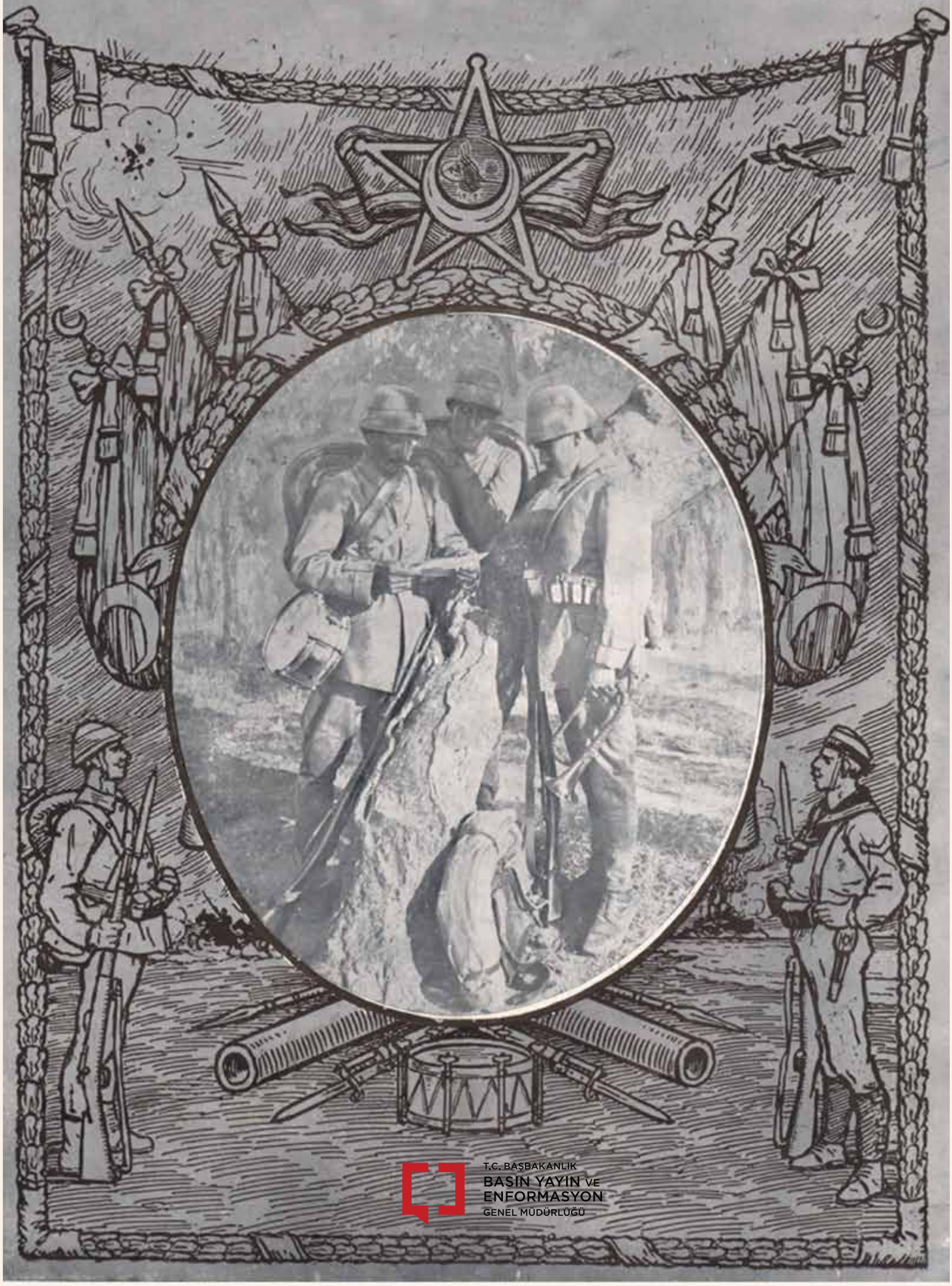
Sayı – 20

Harp Mecmuası

Yıl – 2

Temmuz 1333

Ramazan 1335

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Harp Mecmuası

Ramzan, 1333

(Temmuz 1335)

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Şerâit-i Muamele

Bir senelik abone 24 nüsha itibar edilir. Abone bedeli pul olarak gönderildiği takdirde ancak posta pulu kabul edilir ve taahhüdlü mektub derununda gönderilmelidir. Aksi takdirde ziya'ından mesuliyet kabul olunmaz.

Şerâit-i Muamele

Posta ücreti de dahil olduğu hâlde bir yıllık iştirak bedeli

İstanbul ve vilâyât için 25 kuruş

Memalik-i ecnebiye için 35 kuruş

Altı aylık abone yoktur.

Mecmuamızı ilk sayısından itibaren edinmek isteyenler bir senelik iştirak bedelini gönderirlerse şimdiye kadar münteşir şahıslar sırasıyla toptan ve bakiyyesi intişar etdikce namlarına irsal olunur.

Mecmuanın her yerde fiyatı bir kuruşdur.

İdarehane: İstanbul – Cağaloğlu'nda Divan-ı muhasebat arkasında Kapalıfurun sokağı numro 6

Evrak ve tasavîr-i varide derc olunsun olunmasun iade olunmaz.

İlan derci için idareye müracaat olunmalıdır.

Emniyet Bakkaliye Mağazası

Asmaaltı numro 4

Yağların ve havyarların en halis ve en nefisini ve bi'n-nisbe ehvenini satun almak için Hafız Osman Efendi'nin Emniyet Bakkaliye Mağazası'na uğramalıdır.

Mehmed Balcı Kardaşları

Anonim ticaret şirket-i Osmaniyesi

Tuhafiye mağazası

Fanila, çorab, şemsiye deposu fiyatları gayet ehvendir

Dersaadet Sultanhamam, Rıza Paşa Caddesi

Sultanhamamı caddesi

Numro: 14

KEMAL ÖMER TUHAFİYE MAĞAZASI

Her nev'i eşya-yı ticariye

Fiyatlar gayet

ehven

حرب مجموعه‌سی

شرائط معامله

پوسته اجرتی‌ده داخل اولدیغی حالده بر سنه‌لك اشتراك بدلی

استانبول و ولایات ایچون ۲۵ غروش

ممالك اجنبیه « ۳۵ «

آلنی آیلق آبونه یوقدر.

بر سنه‌لك آبونه ۲٤ نسخه اعتبار ایدیلیر . آبونه بدلی پول اولهرق کوندرلدیکی تقدیرده انجق پوسته پولی قبول ایدیلیر و تعهدلی مکتوب درونینده کوندرلیسدر . عکسی تقدیرده ضیاعندن مسئولیت قبول اولنماز.

مجموعه‌مزی ایلك صایسندن اعتباراً ایدنمك ایستیلن بر سنه‌لك اشتراك بدلی کوندرلدیکی تقدیرده شمدیه قدر منتشر اولان نمره‌لری طوپلاندی و بقیه‌سی انتشار ایتدکجه تامامینه ارسال اولنور .

مجموعه‌نك هر پرده فیاتی بر غروشدر .

ادارهخانه: استانبول — جغالوغلنده دیوانه محاسبات آرقاسنده قاپالی قزلده سوقاغی نومرو ٦

اوراق و تصاویر وارده درج اولونسون اولونماسون اعاده اولنماز .

اعلان درجی ایچون اداره‌یه مراجعت اولنملیدر

امنیت بقالیه مغازه‌سی

آصمه آلتی نومرو ٤

یاغلرك وخاویارلرك الخالص والاطیبی وبالنسبه اهونی صاتون آلمق ایچون حافظ عثمان افندینك امنیت بقالیه مغازه‌سنه اوغرامالیدر.

محمد بالجی قرداشلری

آنونیم تجارت شرکت عثمانیه‌سی

تحافیه مغازه‌سی

فانیله ، چوراب ، شمسیه دیپوسی فیاتلری غایت اهوندر

درسعادت سلطان حمامی رضا پاشا جادهسی

سلطان حمامی جادهسی

نومرو: ١٤

هر نوع اشیای تجاریه

فیاتلر غایت

اهون

محل عمومی تحافی مغازه‌سی

Harp Mecmuası

Sayı – 20 | Fiyatı: 1 kuruş | Yıl – 2

Temmuz 1333 | On beş günde bir çıkar asker ve muharebeden bahs eder risale-i musavvere | Ramazan 1335

Molada askerlerimiz - Beş dakikalık bir sohbet

حرب مجموعه‌سی

بیل – ۲ | فیاتی : ۱ غروش | صایی ۲۰

رمضان ۱۳۳۵ | اون بش گونده بر جیقار عسکر و محاربه دن بحث ایدر رساله مصوره | تموز ۱۳۳۳

مولده عسکرلریمز — بش دقیقه‌لق بر صحبت

Üstâd-ı a'zam Abdülhak Hâmid Bey

تكبير

الله اكبر ! قائم اونكله محراب و منبر
تكبير ملى اسلامه رهبر الله اكبر !
دينم بو دينلر ، الله بردر ، حقدر پيامبر
ملت ، ديانت ، دولت ، خلافت دائم برابر
الله اكبر ! الله اكبر !
ذاتى برانجق بيك بردر اسمى ، هب بيلدك ازبر
ديندا شمزدر قوشلر ملكلر ، طوبا ، صنوبر
الله اكبر ! الله اكبر !
لطفيله اولسون حال حضرده ، ياخود سفرده
عسكر مظفر ، خاقانى مسرور ، اعدا سى مدبر
الله اكبر ديركن اوعسكر هم بحر وهم بر
هم ليل مظلم هم مهرانور هم مهد و مقبر
تكرار ايدوب ديو : الله اكبر ! الله اكبر !

عبدالحق حامد

Şâir-i a'zam'ın kendi el yazıları aynen balada ve hurufat ile de zîrde mündericdir.

TEKBİR

Allahü ekber! Kâim onunla mihrâb u minber
Tekbir-i millî İslâm'a rehber Allahü ekber!
Dînim bu dindir, Allah birdir, hakdır Peyâmber
Millet, diyânet, devlet, hilâfet dâim berâber
Allahü ekber! Allahü ekber!
Zâtı bir ancak bin birdir ismi, hep bildik ezber
Dindaşımızdır kuşlar, melekler, tûba, sanavber
Allahü ekber! Allahü ekber!
Lûtfuyla olsun hâl-i hazerde yâhud seferber
Asker muzaffer, hâkânı mesrûr, a'dâsı müdber
Allahü ekber derken o asker hem bahr ü hem berr
Hem leyl-i muzlim, hem mihr-i enver hem mehd ü makber
Tekrar edip der: Allahü ekber! Allahü ekber!

Abdülhak Hâmid

En büyük şairimiz Abdülhak Hâmid Bey'in, ordu-yi hümâyun için âhiren tanzim ettiği neşîde-i bî-mânendi en evvel "Harb Mecmuası" ümmetin enzâr-ı şevk ü şükranına arz etmiş olmakla mübâhîdir. Şâir-i a'zam'ın hüviyyet-i üstâdânesini tarif yolunda ne söylense zâid ve hadal-nâ-şinâslık olur. Bizde vatanperverliğin vezâif ve fezâilini en evvel telkin ve terennüm etmiş olan Namık Kemal Bey gibi büyük ve pek büyük edibimiz:

"Hâmid, seni muhâtab etmeye adından büyük kelime bulamıyorum!..." hitâbıyla şairi tebcîl etmişti.

Sahife-i mübâhâte derc etmiş olduğumuz bu neşîdede hiss-i îmân ile hiss-i celâdet o kadar hüsn-i te'lif, o kadar âhenkdâr bir sûrette ifâde edilmiştir ki okundukça sâmiâ-i vicdân pür-gaşy olmamak kâbil değildir.

Bu mısralardan âfâk-ı İslâm'a aks edecek nağamâta cevâb verecek ancak "Lebbeyk" sadâları olabilir. Mehd ü lahd-i mümini en evvel ve en son okşayan "Allahü ekber" sadâsıdır. "Allahü ekber" yüsr ü usrumuza, şevk ve matemimize, zevk ve elemimize, hâsılı hayât-ı İslâmımızın her safhasına kudsiyetbahş olur. Şâir-i a'zam en güzel neşîdelerinin birine bu iki kelime-i semâviyeyi rûh ittihaz etmekle hem Hazret-i Muhammed'in, hem Sultan Mehmed'in ketîbe-i hümâyûnuna doğrudan doğruya hitâb etmiş oluyor. Felillâhu durrehu!...

استاد اعظم عبدالحق حامد بك

تكبير

الله اكبر ! قائم اونكله محراب ومنبر
تكبير ملى اسلامه رهبر الله اكبر !
دينم بو دينلر ، الله بردر ، حقدر پيامبر
ملت ، ديانت ، دولت ، خلافت دائم برابر
الله اكبر ! الله اكبر !
ذاتى برانجق بيك بردر اسمى ، هب بيلدك ازبر
ديندا شمزدر قوشلر ملكلر ، طوبا ، صنوبر
الله اكبر ! الله اكبر !
لطفيله اولسون حال حضرده ، ياخود سفرده
عسكر مظفر ، خاقانى مسرور ، اعدا سى مدبر
الله اكبر ديركن اوعسكر هم بحر وهم بر
هم ليل مظلم هم مهرانور هم مهد و مقبر
تكرار ايدوب ديو : الله اكبر ! الله اكبر !

عبدالحق حامد

شاعراعظمك كندى الى يازيلرى عيناً بالاده وحروفات ايله ده زيرده مندرجدر .

الك بيوك شاعرمز عبدالحق حامد بكك ، اردوى هايون ايچون اخيراً تنظيم ايتديكى نشيدهٔ بى مانندى الك اول « حرب مجموعه‌سى » امتك انظار شوق و شكرانه عرض ايتمش اولمقله مباهيدر . شاعر اعظمك هويت استادانه‌سنى تعريف يولنده نه سويلنسه زائد و حد ناشناسلق اولور . يزده وطنپرورلكك وظائف وفضائلنى الك اول تلقين وترنم ايتمش اولان نامق كمال بك كبى بيوك ويك بيوك بر أديبدر :

« حامد ، سنى مخاطب ايتمكه آدكدن بيوك كلمه بولهميورم ! . . »

خطابيله شاعرى تجيل ايتمشدى .

صحيفهٔ مباهاته درج ايتمش اولديغمز بو نشيده‌ده حس ايمان ايله حس جلادت اوقدرحسن تأليف ، اوقدر آهنكدار برصورتده افاده ايدلمشدركه اوقوندقجه سامعهٔ وجدان بر غشى اولمامق قابل دكلدر .

بو مصراعلردن آفاق اسلامه عكس ايدهجك نغماته جواب ويرهجك آنجق « لبيك » صدالرى اولهبيلير . مهد ولحد مؤمنى الك اول والك صوك اوقشايان « الله اكبر » صداسيدر . « الله اكبر » يسرو عسرمزه ، شوق ومأتمزه ، ذوق وألمزه ، حاصلى حيات اسلامزك هر صفحه‌سنه قدسيتبخش اولور . شاعر اعظم الك كوزل نشيده‌لرينك برينه بو ايكى كلمهٔ سماويهيى روح اتخاذ ايتمكله هم حضرت محمدك ، هم سلطان محمدك كتيبهٔ هايونه طوغريدن طوغرى‌يه خطاب ايتمش اوليور . فلله درّه ! . . .

RUS İNKILABI ve BİZ

İslâm'ın, Türk'ün, Osmanlılığın asırlardan beri temenni ve asırlardan beri intizar ettiği hadise nihâyet vukupezîr oldu. Rusya'nın dînî, siyâseti, satveti, mâye-i tagallub ve tasallutu, hasılı bu zamana kadar şîrâze-i vücûdu olan çarlık bir an içinde devrilerek, yerinde büyük bir herc ü merci, bir hükümetsizlik hükümrân oluyor. Biraz evvel zıll-i menhûsunun sıkleti cihânı ezen Çar, bugün bir zıll-i mahbûstur. Şahıs ve eslâfının hesâb-ı mezâlimini, efrâd-ı âilesiyle birlikte tıkıldığı zindân-ı muzlimin köşesinden, evvelâ vicdânına, sonra da tarihe vermekle meşgul ve muazzeb bulunuyor. Bu iştigal

Şehzade Abdurrahim Efendi Hazretleri Galiçya cephesinde bir siperde

Moskof sergerdelerinin siyâsetinde, değişmeyen ve dâimâ tezyîd-i kahr ve şiddet eden bir hâl var idi: Dâhilde tagallub ve hârice tasallut ne kadar köyler ve köylüler bir grandüğün bir gecelik eğlencesi için harâp ve perîşân olur, ne kadar ahrâr Çar'ın zihninde dolaşan tayf-ı endîşeyi bir saat avutmak için, Sibirya denilen kabristân-ı bî-pâyâna diri diri gömülürdü!...

Tasalludât-ı hariciyeye gelince: Bu, akvâm-ı mütecâvire için bir tehlike, bir musîbet idi. Çin denizinden Akdeniz'e ve bahr-i müncemid-i şimâliye kadar yayılan hıtta-i vesîada mütemekkin ümem ve akvâmın kulûb-ı mevcûdiyeti bu kâbus-ı tasallutun savlet-i mütevâliyesi karşısında birkaç asır titredi. Ve o tehlike ve endişe hâlâ tamamiyle mündefi olmamıştır.

Rusların mağdur-ı âzamı biziz, biz... Osmanlılar!... İstanbul, Ayasofya, Boğazlar, Akdeniz, şimâl ayısının rüyâ-yı hırsını dört yüz seneden beri gıcıklıyor. Dünyada hiçbir sebep ve siyâset çarlığın âmâliyle bizim devâm-ı mevcûdiyetimiz arasında bir imkân-ı itilâf vücûda getiremezdi. Biz iki ırk-ı mühâsımız ki birinin bekâsı, diğerinin zevâli veya inhilâliyle temin olunabilir. Biri yaşamak, diğeri büyümek ve her ikisi de gâyesini aynı şiddetle takîp ve tatmîn etmek istiyordu. Bunun içindir ki Türk ile Moskof arasındaki musara-i mütevâliyenin menâzır-ı hûnînine insâniyet iki yüz elli seneden beri şâhid bulunuyor. Bugün Rus serhadlerinde ve onun müteferriatı olan yerlerde can alıp can vermekle târih-i millîlerini idâme etmekte olan Osmanlı dilâverleri, Rus düşmanlığını ecdâddan ve ruh-ı ecdâddan tevârüs ettiler. Dünyada pek az akvâm gösterilebilir ki mevcûdiyeti bazen -düşman-ı müşterek kesilen bütün

Şehzade Ömer Faruk Efendi Hazretlerinin Galiçya'da harita dairesini ziyareti

Galiçya cephesinde: Galiçya taarruzunun muvaffakiyetle bir gününde yekdiğerini tebrik eden müttefik zabitan grubu

ve azapta benim dinimi, benim ırk ve milletimi, benim ecdâdımın ruh intikamını tatmîn edecek bir adl-i ilâhî mündemiçtir.

İster Deli Petro gibi yaptığını müdrik ve azimkâr bir Çar, ister İkinci Nikola gibi irâdesiz, kararsız bir hükümdâr olsun,

روس انقلابی و بز

اسلامك، تركك، عثمانلیلغك عصرلردنبری تمنی وعصرلردنبری انتظار ایتدیکی حادثه، نهایت وقوعبذیر اولدی.

روسیه‌نك دینی، سیاستی، سطوتی، مایهٔ تغلب و تسلطی، حاصلی بوزمانه‌قدر شیرازهٔوجودی اولان چارلق بر آن ایچنده دهو- رياه‌رك، پرنده بیوك بر هرج ومرجی، برحکومتسزلك حکمران اولیور. بر آز اول ظل منحوسنك ثقلی جهانی أزن چار، بوکون بر ظل محبوسدر. شخص و اسلافنك حساب مظالمی، افراد عائله‌سیله برلکده طیقلدیغی زندان مظلمك کوشه‌سندن، اولا وجدانسه، صوکره‌ده تاریخه ویرمکله مشغول ومعذب بولنیور. بو اشتغال

شهزاده عبدالرحم افندی حضرتلری غالیچیا جبهه‌سنده بر سیرده

شهزاده عمر فاروق افندی حضرتلرینك غالیچیاده خریطه دائره‌سی زیارتی

موسقوف سرکرده‌لرینك سیاستده، دکیشمین و دائما تزیید قهر و شدت ایدن بر حال وار ایدی: داخلده تغلب و خارجه تسلط. نه قدر کویلر و کویلیلر بر غرباندوقك بر کیجه‌لك اکلنجه‌سی ایچون خراب و پریشان اولور، نه قدر احرار چارلغ ذهننده طولاشان طیف اندیشه‌یی برساعت آووتمق ایچون، (سیبریا) دینیلن قبرستان بی پایانه دیری دیری گومولوردی!..

تسلطات خارجیه‌یه‌کلنجه: بو، اقوام متجاوره ایچون بر تهلکه، برمصیبت ایدی. چین دکیزندن آق‌دکزه و بحر منجمد شمالیه قدر پایبلان خطهٔ وسیعه‌ده متمکن ایم واقوامك قلوب موجودیتی بو کابوس تسلطك صولت متوالیه‌سی قارشیسنده بر قاچ عصر تتره‌دی. و او تهلکه واندیشه حالا تمامیله مندفع اولمامشدر.

روسلرك غدوراعظمی بزز، بز... عثمانلیلر!.. استانبول، آیاصوفیه، بوغازلر، آق دکز، شمال آیسنك رؤیای حرصنی درت یوز سنه‌دن بری غجیقلایور. دنیاده هیچ بر سبب و سیاست چارلغك آمالیله بزم دوام موجودیتمز آراسنده بر امکان ائتلاف وجوده کتیره‌مزدی. بز ایکی عرق مخاصمزکه برینك بقاسی، دیکرینك زوالی ویا انحلالیله تأمین اولنه‌بیلیر. بری پاشامق، دیکری بیومك وهر ایکیسی ده غایه‌سنی عین شدتله تعقیب وتطمین ایتمك ایستیوردی. بونك ایچوندرکه ترك ایله موسقوف ارانده‌کی مصارعهٔ متوالیه‌نك مناظر خونینه انسانیت ایکی یوز اللی سنه‌دن بری شاهد بولنیور. بوکون روس سرحدلرنده واونك متفرعاتی اولان یرلرده جان آلوب جان ویرمکله تاریخ ملیلرینی ادامه ایتمکده اولان عثمانلی دلاورلری، روس دشمنلکنی اجدادندن وروح اجدادندن توارث ایتدیلر. دنیاده‌یك آز اقوام کوستریه‌بیلیرکه موجودیتی ـ بمعنا دشمن مشترك کسیلن بتون

غالیچیا جبهه‌سنده: غالیچیا تعرشنك موفقیتلی برکونده یکدیکرینی تبریك ایدن متفق ضابطان غروپی

و عذابده بزم دیمی، بزم عرق وملتمی، بزم اجدادمك روح انتقامنی تطمین ایده‌جك بر عدل الهی مندمجدر.

ایستر دلی پترو کبی پایدیغی مدرك و عزمکار بر چار، ایستر ایکنجی نیقولا کبی ارادهسز، قرارسز بر حکمدار اولسون،

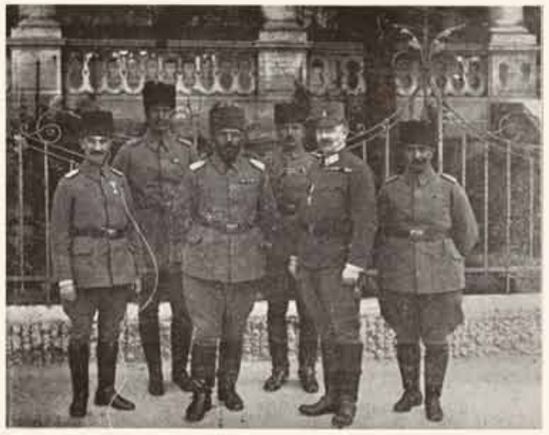
bir devr-i nevîn-i refâhın mebde-i feyyâzı olur. Biz eğer boğazları kapamasak, Rusya'yı takviye edecek bir milyon efrâd-ı düşmanı muhtelif cephelerde tevkîf ve tatîl etmesek ve Marmara'nın mavi ve masûm dalgaları üstünden ve Şehzâde Süleyman Paşa ile şevketli yeğenlerinin türbeleri önünden şimâl ayısına her gün yüzlerce gemi mühimmât naklolunmasına seyirci olmakla kalsaydık, dâvâ Moskof lehine halledilmiş ve bugün Ayasofya'nın kubbesi üstüne haç dikilerek, Topkapı Saraylarının duvarlarına da Rus çarının arması sürünmüş ve bulaşmış olurdu.

Yavera fırkalarından birinin muhabere merkezinde

Evet, biz harbe iştirâk etmeseydik, sakf ve cidârı beş bir âleme karşı- bu kadar uzun müddet ve bu kadar azimkarâne müdafaa etmiş olsun. Ben kavmimin yâd-ı mefâhiri ve tebcîl-i meâsiriyle iftihâr edenlerdenim.

Rusya denilen heyet-i müctemia ırken, dînen, lisânen ve hatta âmâlen gayr-i mütecânis ve ekserî birbirine muhâsım akvâmdan, kahr ile, tazyîk ile, toplanmış bir kütle-i gayr-ı tabiîyedir. Bu kütlenin madde-i iltisâkıyesi Çar'ın tagallub ve tasallutu idi. İslav ittihâdı hayâlî çarlığa yalnız bir sebeb-i tahakküm oldu. Yoksa ırken İslav olan Lehliler bile Moskofun zîr-pây-ı kahrında eziliyor, feryâd ediyor ve ara sıra hûn ü ateş arasında kıyâm bile etmek istiyordu. Bu sûretle vücûda getirilmiş olan bir kuvvet, ne kadar kâhir olursa olsun, elbette devam edemez. Ve elbette küçük bir ârıza ile hurd u haş olup gider. Bu gün muvâcehe-i izmihlâl ve inhilâlinde, ervâh-ı ecdâd ile beraber büyük bir ıyd-ı ümit yaşattığımız yüz kırk milyonluk cemiyyet-i müteâzzimede Hakk'ın, penâh-ı mağdûrîn olan bu kanûn-ı akdesine arz-ı inkıyâd ediyor. Bu, Allah'ın bilimum akvâma ve bâ-husûs İslâm'a bir lutf u nimetidir.

Tirol cephesinde bir ordu karargahında

Bunu da kemâl-i mübâhât ile söyleyim ki, Rusya'nın bu izmihlâline en büyük sebep ve âmil biz olduk. Sultan Mehmed-i Sânî İstanbul'u feth ile o karışık ve karanlık kurûn-ı vustâyı sedd etmişti. Sultan Mehmed-i Hâmis'in zamanı da inşaallah Rusya'nın inhilâl-i tâmmını görerek asrın tekbirlerini tekrar eden Ayasofya Câmii, Moskof dinine, kapıları eski Osmanlı pâdişahlarının dârât ve ihtişâmına asırlarca şâhid olan Topkapı Sarayı... Emânet-i Mukaddese'nin bu hazîne-i hümâyun-ı mübâreki şimdiye kadar çoktan Rus tâbiyetine intikal etmiş bulunacaktı.

İtalya cephesinde "Karaaltu"(?) dağma havâî vesaitle çıktıktan sonra

Neuzübillah!...

Harbin her yerde îkâ ettiği tahrîbâttan bizim memleket de hissesini aldı. Sönen ocaklarla, biten hayatların manzara-i mübkiyesi önünde lâkayd ve bî-hiss kalmak, icâb-ı şefkat şöyle dursun, celâdet ve merdliğin de şânından değildir. Fakat bu fedâkârlıkların bedelini, ezelî bir düşman-ı dîn ve ırkın makhûriyeti sûretinde te'diye edilmiş görmek, Allah'ın öyle bir nîmetidir ki, o sönen ocakların

Ordu kumandanı Vehip Paşa müttefiklerimizin harp cephelerini ziyarette

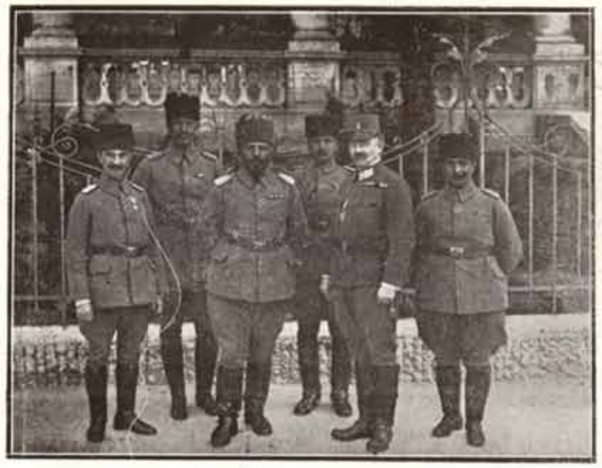
بر عالمه قارشى ـ بوقدر اوزون‌مدّت و بو قدر عن‌مكارانه مدافعه ايتمش اولسون. بن قومك يادمفاخرى و تجبيل مآثريله افتخار ايدنلردنم.

روسيه دينيلن هيئت مجتمعه، عرقاً، ديناً، لساناً وحتى اُملاً غير متجانس و اكثرى بربرينه مخاصم اقوامدن، قهر ايله، تضييق ايله، طوپلانمش بر كتلهٔ غير طبيعيه‌در. بوكتلهنك مادهٔ التصاقيه‌سى جارك تغلب و تسلطى ايدى. اسلاو اتحادى خيالى جارلغه يالكز بر سبب تحكم اولدى. يوقسه عرقاً اسلاو اولان لهليلر بيله موسقوفك زير پاى قهرنده أزيليور، فرياد ايديوروارمصره خون و آتش آراسنده قيام بيله ايتمك ايستيوردى. بوصورتله وجوده كتيرلمش اولان بر قوّت، نه قدر قاهر اولورسه اولسون، البتّه دوام ايدمز. و البتّه كچوك بر عارضه ايله خرد و خاش والوب كيدر. بوكون مواجههٔ اضمحلال و انحلالنده، ارواح اجداد ايله برابر بيوك برعيد اميديا شاتديغمز يوزفرق مليونلق جمعيت متعظّمه‌ده حقك، پناه مغدورين اولان، بوقانون اقدسنه عرض انقياد ايدييور. بو، اللهك بالعموم اقوامه وبالخصوص اسلامه بر لطف ونعمتى‌در.

بالوبرا فرقه‌لرنده بر يئك مخابره مركزنده

بونى‌ده كمال مباهات ايله سويليه‌يم كه روسيه‌نك بواضمحلالنه الزبيوك سبب وعامل بزاولدق. سلطان محمد ثانى استانبولى فتح ايله اوقاريشيق وفراكلق قرون وسطايى‌سد ايتمشدى. سلطان محمد خامسك زمانى‌ده ان‌شاءالله روسيه‌نك انحلال تامى كورەك

تيرول جبه‌سنده بر اردو قرارگاهنده

عصرك تكبيرلرينى تكرار ايدن آياصوفيه جامعى موسقوف ديتنه، قپولرى اسكى عثمانلى پادشاهلرينك دارات واحتشامنه عصرلرجه شاهد اولان طوپ قپو سرايى ... امانات مقدّسه‌نك بوخزينهٔ همايون ومباركى شمدى‌يه قدر چوقدن روس تابعيتنه انتقال ايتمش بولنه‌جقدى.

تعوذ بالله! ...

حربك هريرده ايقاع ايتديكى تخريباتدن بزم مملكت‌ده حصه‌سنى آلدى. سونن اوجاقلرله بيتن حياتلرك منظرهٔ مبكيه‌سى اوكنده لاقيد وبى حس قالمق، ايجاب شفقت شويله طورسون، جلادت ومردلكك‌ده شاننندن دكلدر. فقط بوقدا كارلقلرك بدلى، ازلى وابدى بردشمن دين وعرقك مقهوريتى صورتنده تأديه ايدلمش كورمك، اللهك اويله بر نعمتى‌در كه، اه سونن اوجاقلرك

ايتاليا جبه‌سنده «قره آلتو» طاغنده هوائى وسائطله چيقدقلرنكره

اردو قومانه‌لرى وهيب پاشا متقدمنك حرب مجهولرينى زيارتده

hududlarında istihsal-i zaferle meşgul olduğu esnada, geride, Anavatan metin bir azim ile ordusunun iaşesini, me'kulatını, herşeyini tedarikle meşgul olurdu. Bilhassa iaşe meselesi Osmanlılarda büyük bir ehemmiyeti haiz idi. Büyük Frederik'in pek çok asır sonra söylediği: "Ordunun esasını kurmak için evvela karından başlamak iktiza eder" fikrini Osmanlılar daha onuncu asr-ı hicrîden evvel tatbike başlamışlardır. Tuna boylarında sefer icra eden kahraman Osmanlı ordusunun erzak ve me'kulatı Anadolu'nun

Alman garb cephe-i harbinde Osmanlı zabitanı: Tayyare ile düşman siperlerini keşifden avdetde

Garp cephe-i harbinde Osmanlı zabitanı: Bir fırka karargahında "Ordada Birici Ordu Erkan-ı Harp Reisi Hasan Tosun Bey"

en uzak köşelerinden, hatta binlerce kîle princi ve peksimadı Mısır'dan celb olunurdu.

Menzil teşkilatı Osmanlılarda gayet dikkatle tertib olunurdu. Ordunun geçeceği şehirlerin kadıları, halkın vatanperverliklerinden bi'l-istifade, ordunun her dürlü malzemesini tedarik ederlerdi. Ordu hareket etmezden evvel binlerce kîle peksimad, prinç, yağ, ot ve samanın tedariki için verilen emirler harfî harfine tatbik olunurdu. Serhad ahalisi hem zaferler istihsaline gazilerini yollar. Hem de onları beslemek için hiçbir fedakarlıkdan geri durmazdı.

Ordunun harbde düşmanla çarpışması, geride, asker yurdlarında şevk ve şâdı husûle getirirdi. Hemen herkes sabırsızlıkla zafer haberlerine intizar ederdi. Şairler şiirlerle her zaferi tebcil ederlerdi. Hususiyle hâkânın seferi bizzat idare etmesi, payitahtdan aylarca uzak bulunması, şairler için parlak bir zemin teşkil ederdi. Manzumeler,

Makedonya cephesinde Osmanlı ve Bulgar zabitanı

karşısında, gidenlerin ve gidip de gelmeyenlerin hayâline nazarlarını dikerek düşünen ve ağlayanları bile müteselli ve müteşekkir eder.

Ben o toprağa vatan derim ki üstünde dînim ve devletim icrâ-yı hükm ü hükûmet etsin. Böyle bir toprak üstünde küçük bir kulübe ile cılız bir oğul bana kâfidir. Dînimden, devlet ve memleketimden mehcûr ve mahrûm edilmiş bir diyâr-ı yetîm üstünde muhteşem saraylarım, tüvânâ çocuklarım yükseleceğine, hânem bir avuç hâk ister, sülâlem de makbereler olsun!!!..

Nişantaşı, 30 Temmuz 1917

Süleymân Nazîf

Makedonya cephesinde: Müttefik kat'ât kumandanları düşmandan tathir edilen bir kasabada merasim-i kabul icra ederken

ESKİ OSMANLILARDA HARB VE HİSSİYAT-I UMUMİYE

Harb bir milletin hayatında büyük bir buhrandır. Milletin fazail ve za'fı, metanet ve ahlakı bu buhran esnasında tamamen tezahür eder. Harbî, millî bir mukavemet, millî bir azim ve sebat, neticesini millî bir şan ve zafer telakki eden ve bu azim ile muharebe sahnelerine atılan bir millet, yarı muzaffer sayılır. Bir milletde mağlub olmayacağına kanaat hassasının bulunması ve bütün faaliyetin istihsal-i zafer emrine ma'tuf bulunması muzafferiyetin essü'l-esasından ma'duddur.

Eski Osmanlılarda bu azim ve itimad tamamen mevcuddu. Harb bütün milletin ahlakı ve fezailinin izharına vesile teskil ederdi. Ordu, düsman

حدودلرنده استحصال ظفرله مشغول اولديغی اثناده، كريده، آنا وطن متين بر عزم ايله اردوسنك اعاشه‌سنی، مأكولاتی، هرشيئی تدارکله مشغول اولوردی. بالخاصه اعاشه مسئله‌سی عثمانليلرده بويوك بر اهميق حائز ايدی. بويوك فره‌دريقك پك چوق عصر صوكرا سويله‌ديكی: «اردونك اساسنی قورمق ايچون اولا قارندن باشلامق اقتضا ايدر» فكرينی عثمانليلر دها اوتجی عصر محريدن اول تطبيقه باشلامشلردر. طونه بويلرنده سفر اجرا ايدن قهرمان عثمانلی اردوسنك ارزاق ومأكولاتی آناطوليلك

آطاله غرب جبهۀ محاربه عثمانلی ضابطانی: طياره ايله دشمن سيرلرينی كشفه‌ده عودتده

قارشيسنده، كيدنلرك وكيدوب‌ده كلينلرك خيالله نظرلرينی ديكه‌رك دوشونن وآغلايانلری بيله متأثر ومتفكر ايدر.

بن اوطوپراغه (وطن) ديرم‌كه اوستنده دينم ودولتم اجرای حكم وحكومت ايتدون. بويله بر طوپراق اوستنده كچوك بر قوله ايله جليز بر اوغل بكا كافی‌در. ديندن، دولت وملتمدن مهجور ومحروم ايدلش بر ديار يتيم اوستنده محتشم سرايلرم، توانا چوجقلرم يوكسلهجكنه، خانمم بر آووچ خاكستر، سلالهم‌ده مقبره‌لر اولسون!!!..

نشان‌طاشی، ٣٠ تموز ١٩١٧ سليمانه نظيف

غرب جبهۀ محاربه عثمانلی ضابطانی: بر فرق قرارگاهنده

«اوردنده برنجی اردو اركان حرب رئيسی حسن طوسون پاشا»

ماكدونيا جبهه‌سنده عثمانلی وبلغار ضابطانی

ماكدونيا جبهه‌سنده: منفوه قطعات قوماندانلری دشمنده تطهير ايديلن بر قصبه‌ده مراسم قبول اجرا ايدركن

اسكی عثمانليلرده حرب وحسيات عموميه

حرب بر ملتك حياتنده بويوك بر بحرانمدر. ملتك فضائل وضعفی، متانت و اخلاق بو بحران اثناسنده تماماً تظاهر ايدر. حربی، ملی بر مقاومت، ملی بر عزم و ثبات، نتيجه‌سنی ملی بر شان وظفر تلقی ايدن و بو عزم ايله محاربه محنه‌لرينه آتيلان بر ملت، يارى مظفر صايليلير. بر ملتده مغلوب اولمايا جغنه قناعت خاصه‌سنك بولونماسی و بوتون فعاليتك استحصال ظفر امرينه معطوف بولونماسی مظفريتك اس الاساسندن معدوددر.

اسكی عثمانليلرده بو عزم و اعتماد تماماً موجوددی. حرب، بوتون ملتك اخلاق وفضائلنك اظهاريله وسيله تشكيل ايدردی. اردو، دشمن

Makedonya cephesinde: Osmanlı süvari müfrezesi bir İngiliz süvari müfrezesine hücumda

Mehmed Paşa'nın seferde gösterdiği azm ve metaneti tasvir için de uzun bir kaside söylemişdi. Ez cümle şu beyt câlib-i dikkatdi:

Gayret kemerlerini kuşandı kılıç gibi
Aldı hisarı verdi Hüdâ feth ve nusreti

Şairlerin bu gayreti, her harbde hamiyyet-perverâne bir harb edebiyatının zuhuruna vesile teşkil ederdi. Baki'nin divanında Sultan Süleyman-ı Kanuni devrinden şairin vefatı tarihi olan 1008 senesine gelinceye kadar gerek Sultan Selim-i sânî, gerek Sultan Murad-ı salis ve Mehmed-i salis devirlerinde parlak zaferlerle neticelenen harblerimiz hakkında pek parlak manzumeler mevcuddur. Baki'nin idrak etdiği son sefer ve zafer, Eğri seferi idi (1004). Kanuni Sultan Süleyman devrinin hitamından ve daha doğrusu Sigetvar seferinden o tarihe gelinceye kadar padişahımız sefere gitmez olmuşlardı. O sene Sultan Mehmed-i sâlisin sefere iştiraki İstanbul halkı için mühim bir hadise idi. Bütün millet, 1001 tarihinden 1015 tarihine kadar on dört sene süren bu sefere kemal-i azm ile atılmışdı. Padişahın iştiraki ise halkın neşesine bir taziyane makamına kaim olmuşdu.

Baki bu seferde de nefis şiirlerle Eğri zaferini tebcil ediyor, bilhassa: kasideler, zafernameler halkın kuvve-i ma'neviyyesini artdırır, şevk ve cesaretini tahrîk eder, sefere kemal-i azm ve sürûr ile devam etmek fikrini kuvvetlendirirdi. Osmanlı edebiyatının en nefis âsârından ma'dûd olan Baki'nin meşhur mersiyesi Sigetvar seferi neticesinde Süleyman-ı zamânın vefâtı üzerine söylenmişdi. Bu mersiyenin heman her mısra'ı harb edebiyatına numune olacak güzide parçalarla müzeyyendir:

Tîğın içürdü düşmana zahm-ı zebanları
Bahs etmez oldu kimse kesildi lisanları
Gördü nihal-i serv-i serefrâz tireği(?)
Serkeşlik adın akmadı bir dahi bânları
Her kande bassa pâ-yı semendin nisâr için
Hanlar yolunda cümle revan etdi canları
Deşt-i fenâda merg-i hevâ durmayup konar
Tîğın Hüda yolunda sebil etdi kanları
Şimşir gibi rû-yı zemîne taraf taraf
Saldı demir kuşaklu cihan pehlîvanları
Aldın hezar-ı bütgedeyi mescid eyledin
Nakûs yerlerinde okutdun ezanları
Ahar çalındı kûs-ı rahîl etdin irtihâl
Ol konağın ola cinan bostanları
Minnet-i Hüda'ya iki cihanda kılup sa'id
Nam-ı şerifin eyledi hem gazî hem şehîd

Baki, Sultan Süleyman-ı Kanuni için bu mersiyeyi söylediği gibi, Sokollu

Makedonya cephesinde: Osmanlı keşif kolu bir gölden geçerken

Makedonya cephesinde: Süvarilerimiz Nakyanus gölünde

ماکدونیا جبهه‌سنده: عثمانلی سواری مفرزه‌سی بر انگلیز سواری مفرزه‌سنه هجومنده

قصیده‌لر، طغرنامه‌لر خلقك قوهٔ معنویه‌سنی آرتدیرر، شوق و حماستی تحریك ایدر. سفره‌کمال‌عزم وسرور ایله دوام‌اتمك فکرینی قوتلندیررردی. عثمانلی ادبیاتنك الك نفیس آثارندن معدود اولان باقینك مشهور مرثیه‌سی سیکتوار سفری نتیجه‌سنده سلیمان زمانك وفاتی اوزرینه سویلنمشدی. بو مرثیه‌نك همان هر مصرعی حربیاً ادبیاتنه نمونه اولاجق کزیده پارچه‌لرله مزینمدی:

تیغك ایچوردی دشمنه زخم زبانلری
بحث ایتمز اولدی کمسه کسلدی لسانلری
کوردی نهال سرو سرافراز تیره‌کی
سرکشلك آدین آکدی پرخداخی بانلری
هر قنده باسه پای سمندك نثار ایچون
خانلر یولنده جمله روان ایتدی جانلری
دشت فناده مرغ هوا طورمیوب قونر
تیغك خدا یولنده سبیل ایتدی قانلری
شمشیرکبی روی زمینه طرف طرف
صالدی نجور قوشاقلو جهان پهلوانلری
الدك هزار بتکده‌یی مسجد ایلدك
تاقوس برلرنده اوقوتدك اذانلری
آخر چالندی کوس رحیل ایتدك ارتحال
اول قوناغك اولمه جنان بوستانلری
منت خدایه ایکی جهانده قیلوب سعید
نام شریفك ایلدی هم غازی هم شهید

باقی، سلطان سلیمان قانونی ایچون بو مرثیه‌یی سویلدیکی کبی، صوقوللو محمد پاشانك سفرده کوسترديکی عزم ومتانتی تصویر ایچوزده اوزون بر قصیده سویلهمشدی. ازجمله شو بیت جالب دقتدی:

غیرت کرلرینی قوشاندی قلیچ کبی
الدی حصاری وبردی خدا فتح ونصرتی

شاعرلرك بوغیرتی، هرحربده حیت‌بروراته برحرب ادبیاتنك ظهورینه وسیله تشکیل ایدردی. باقینك دیواننده سلطان سلیمان قانونی دورندن شاعرك وفاتی تاریخی اولان ۱۰۰۸ سنه‌سنه کلنجیه قدر کرك سلطان سلیم ثانی، کرك سلطان مراد ثالث ومحمد ثالث دورلرنده پارلاق ظفرلرله نتیجه‌لنن حربلریز حقنده پك پارلاق منظومه‌لر موجوددر. باقینك ادراك ایتدیکی صوك سفر وظفر، اکری سفری ایدی (۱۰۰٤). قانونی سلطان

ماکدونیا جبهه‌سنده عثمانلی کشف قولی بر کولدن کچرکن

ماکدونیا جبهه‌سنده: سوارلرمز ناقیانوس کولنده

سلیمان دورینك ختامندن ودهاطوغروسی سیکتوار سفرندن او تاریخه کلنجیه قدر پادشاهلر سفره کیتمز اولمشلردی. اوسنه سلطان محمد ثالثك سفره‌اشترا کی‌استانبول خلق ایچون مهم بر حادثه ایدی. یوتون ملت، ۱۰۰۱ تاریخندن ۱۰۱۵ تاریخنه قدر اون درت سنه سورن بوسفره کمال عزم ایله آتیلمشدی. دشمنك اشترا کی ایسه خلقك نشئه‌سنه برتازیانه مقامنه قائم اولمشدی.

باقی بو سفرده‌ده نفیس شعرلرله اکری ظفرینی تجیل ایدییور، بالخاصه:

Makedonya cephesinde: Osmanlı süvari kıt'âtı sarp dağlık arazide

olunduğu sırada padişahın İstanbul'dan çıkışı gayet parlak olmuşdu. Otağ-ı hümayuna giden padişah, İstanbul'dan o derece muhteşem bir alayla çıkmışdı ki, bütün sokaklar ahali ile dolmuşdu. Bu galabalık içinde Valide Sultan da vardı. Safiye Sultan oğlunu otağ-ı hümayuna kadar teşyi' etmiş, sonra etrafa bütün çil kuruşlar serperek, fakirleri altunlara ve kuruşlara gark ederek sarayına avdet eylemişdi.

Sultan Murad-ı rabi'in ve Sultan İbrahim'in validesi Kösem Sultan ile Sultan Mehmed-i rabi'in validesi Turhan Sultan da Osmanlı harblerinde büyük faziletler göstermişlerdi.

Kösem Sultan, İstanbul'un müdafaası için Çanakkale Boğazı'nın ehemmiyetini takdir ederek boğazın tahkimine çalışmıştı. Fakat ikmaline ömrü vefa etmemiş, bu vatanperverane vazifeyi Turhan Sultan ifa eylemişdi. Turhan Sultan bu suretle

Makedonya cephesinde: Osmanlı süvari müfrezesi bir Rum köyünde silah başında

Osmanlı süvari müfrezesi köyden hareket ederken

Nilüfer Hatun'un bu evsafına on birinci asırda Osmanlı saraylarına zînet veren sultanların heman eserinde tesadüf olunur. Sultan Mehmed-i salisin validesi Safiye Sultan, siyasiyatda mahir olduğu gibi, oğlunun devr-i saltanatında vukua gelen seferlere, daima halkın tezahüratına da iştirak eylerdi. Eğri seferi icra

bihamdillâh refik oldu yine tevfik-i Rabbanî
muzaffer kıldı Sultan-ı civân baht-ı cihanbânî
Kudûm-i şah ile halkın bu güne başına doğdu
yine tâb-ı rikabından cihanı kıldı nûrânî

mısralarıyla başlayan uzun bir manzume ile Sultan Mehmed-i salisin muvaffakiyetleri için manzumeler tertib eyliyordu. Eski Osmanlılarda bu adet asırlarca devam etmişdi. On ikinci asr-ı hicrîde Şair Nedim'in, en şûhâne şiirleri arasında bile, en parlak zafer neşidelerine tesadüf etmemek kabil değildi.

* * *

Harb yalnız millet için millî bir fazilet ve tecrübe meydanı add edilmezdi. Seferin her dürlü tezahüratına Osmanlı hanedanı da bütün samimiyeti ile iştirak ederdi. Bu tezahüre Orhan Gazi zamanından itibaren tarihimizin muzafferiyet sahifelerinde ekseriyetle tesadüf olunur.

Orhan Gazi tekfurlara karşı sefere çıkdığı zaman, Nilüfer Hatun Sarayı ile meşgul olur, gaybubet eden zevcinin eksikliğini bildirmemeye çalışırdı. Hatta o sıralarda icra eylediği Anadolu seyahati esnasında Orhan Gazi'yi ziyarete gelen İbn Batuta, müşahedatını nakl ederken Nilüfer Hatun'un bu faziletlerini kemal-i samimiyetle ta'dâd eder.

ماكدونيا هبهسنده : عثمانلى سوارى قطعاتى حرب طاغلى اراضيسنده

عثمانلى سوارى مفرزه‌سى كويدن حركت ايدركن

بحمدالله رفيق اولدى ينه توفيق ربانى
مظفر قيلدى سلطان‌جوان بخت جهانبانى
قدوم‌شاه ايله خلقك يوكونه باشينه طوغدى
ينه تب ركابندن جهانى قيلدى نورانى

مصرعلريله باشلايان اوزون برمنظومه ايله سلطان محمد ثالثك موفقيتلرى ايچون منظومه‌لر ترتيب ايلوردى. اسكى عثمانليلرده بو عادت عصرلرجه دوام ايتمشدى. اون ايكنجى عصر مجربده شاعر ندىمك ، الك شوخانه شعرلرى ارمغانده بيله ، الك پارلاق ظفر نشيده‌لرينه تصادف ايتمك قابل دكلدى .

* * *

حرب ، بالكز ملت ايچون ملى بر فضيلت و تجربه ميدانى عد ايدلزدى . سفرك هردرلو تظاهراتنه عثمانلى خاندانى ده بوتون صميميتى ايله اشتراك ايدردى . بو تظاهره اورخان غازى زمانندن اعتباراً تاريخمزك مظفريت صحيفه‌لرنده اكثريتله تصادف اولونور .

اورخان غازى تكفورلره قارشى سفره چيقديغى زمان ، نيلوفر خاتون سرايى ايله مشغول اولور ، غيبوبت ايدن زوجنك اكسيكلكنى بيلديرمه‌مكه چاليشير . دى . حتى او صره‌ده اجرا ايلديگى اناطولى سياحتى اثناسنده اورخان غازيى زيارته كلن ابن بطوطه ، مشاهداتى نقل ايدركن نيلوفر خاتونك بو فضيلتلرينى كمال صميميتله تعداد ايدر .

ماكدونيا هبهسنده : عثمانلى سوارى مفرزه‌سى بردوم كويدن حركت ايدركن

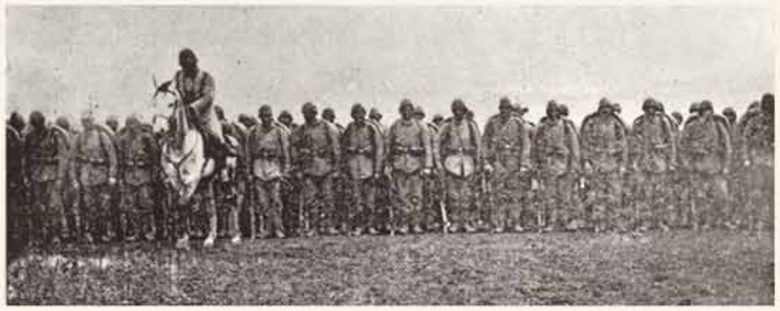
اولديغى صره‌ده پادشاهك استانبولدن چيقيشى غايت پارلاق اولمشدى . اوتاغ همايونه كيدن پادشاه ، استانبولدن اودرجه محتشم بر آلايله چيقمشدىكه ، بوتون سوقاقلر اهالى ايله طولمشدى . بوغليه‌لك ايچنده والده سلطان‌ده واردى . صفيه سلطان اوغلنى اوتاغ همايونه قدر تشييع ايتمش ، صوكرا اطرافه بوتون چيل غروشلر سرپدرك ، فقيرلرى آلتونلره وغروشلره غرق ايدرك سرايه عودت ايلەمشدى .

سلطان مراد رابعك وسلطان ابراهيمك والده‌سى كوسم سلطان ايله سلطان محمد رابعك والده‌سى ترخان سلطان‌ده عثمانلى حريملرنده بويوك فضيلتلر كوستر مشلردى .

كوسم سلطان ، استانبولك مدافعه‌سى ايچون چاناق قلعه بوغازينك اهميتى تقدير ايدرك بوغازك تحكيمنه چاليشمشدى فقط اكمالنه عمرى وفا ايتمەمش ، بو وطنپرورانه وظيفه‌يى ترخان سلطان ايفا ايلەمشدى . ترخان سلطان بو صورتله

صايى اولديغى كبى ، اوغلنك دورسلطنتنده وقوعه كلن سفرلره ، دائما خلقك تطاهراتنه‌ده اشتراك ايلردى . اكرى سفرى اجرا

gayret ederler, düşman saflarına onlarla birlikde hücum eylerlerdi. Sultan Mahmud-ı evvel devri ricalinin en güzidelerinden Hekimoğlu Ali Paşa'nın 1154'de Bosna darü'l-harekatında icra eylediği kahramanlıklara bir çok kadın kahramanlıkları da ilave etmek icab eder. Tuna boyunda kahraman vezirin cansiparane ve merdane harekatı kadınları o derece galeyana getirmişdi ki, hepsi de silahlanarak düşmanı tepelemek için kendilerini paşanın seçî' askerleriyle birlikde düşman ateşlerine karşı atmışlardı. Vatanın erkek ve kadın bütün evladları ile müştereken icra edilen bu samimi ve fedakarane hareket, düşmanın mağlubiyeti ile neticelenmişti.

Makedonya cephesinde bir piyade bölüğümüz

Harbde hissiyat-ı umumiye mühim bir vazife ifa eder. İctimaî ve siyasî bünyenin selameti ancak aynı hissin, aynı kederin, aynı elemin, aynı zevkin mütesaviyen his edilmesi ile tezahür eder. Tekmil millet efradı üzerinde fedakarlık, şecaat ve gayret hisleri tevlîd eden, düşmanın vatana karşı tecavüzünden dolayı bütün millet efradının hamiyet ve besalet damarlarını teheyyüc eden bir harb, millî faziletlerin tezahürüne, son ve kat'î muzafferiyetin istihsaline me'mûl edilmedik bir derecede hizmet eder.

Makedonya cephesinde: Selanik havalisinde Osmanlı ve müttefik Bulgar muhafızları nezaretinde Sırplara yol yapdırırken

vatanın tahkîmâtıyla meşgul olduğu gibi, oğlu Sultan Mehmed-i râbi' azimet eylediği zaman, gelini Gülnuş Sultan da sefere iştirak ederdi.

Kazaklara karşı icra edilen son seferde, Sultan Mehmed-i râbi'in mevkib-i hümayunu muhteşem bir kafile ile hududa doğru ilerlerken, bu kafile arasında bütün saray halkı ile beraber Başhaseki Rabia Gülnuş Sultan da bulunuyordu. Hatta yolların çamurlu bulunması, harekata mani' olmuş, sultanların bulundukları arabanın kolayca ilerlemesi için Sadnazam Köprülü Fazıl Ahmed Paşa atından inerek padişahın ve harem-i hümayunun arabasına yardımda bulunmuşdu.

***

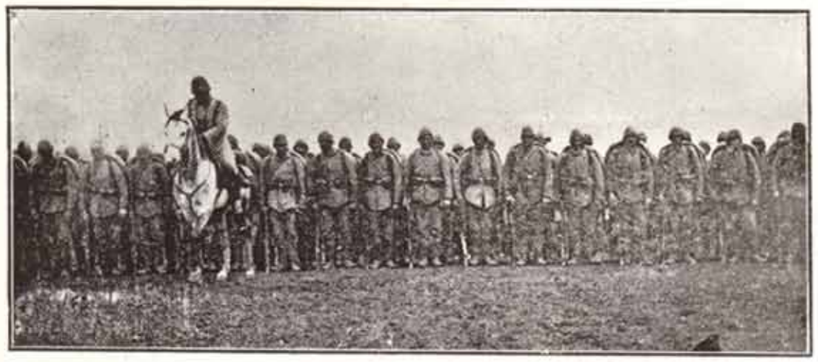
Eski Osmanlı seferlerinde hanedandan halefin en son tabakasına varıncaya kadar bütün milletin harb arzularıyla pür-galeyan, harb zaferlerine dil-teşne(?) bulunmasından dolayı seferler suhuletle icra edilirdi. On, on beş, hatta yirmi sene süren seferlerde o derece meşak ve elem his edilmezdi. Harbe hissen ve fi'ilen iştirak, yalnız payitahtda, menzil hatlarında tezahür etmezdi; bazen bir darü'l-harekatda kadınlar bile ordu efradıyla birlikde düşmana karşı silahlanmakdan geri durmazlardı. Askerin zahiresini, erzakını tedarike

Romanya cephesinde: Askerlerimiz bir çiftliğin mandırasında

وطنك تحكيماتيله مشغول اولديغى كبى ، اوغلى سلطان محمد رابع عزيمت ايلديكى زمان ، كابنى كلنوش سلطان‌ده سفره اشتراك ايدردى .

قازاقلره قارشى اجرا ايديلن صوك سفرده ، سلطان محمد رابعك موكب همايونى محتشم برقافله ايله حدوده طوغرى ايلرلركن، بوقافله آره‌سنده بوتون سراى خلق ايله برابرباش خاصكى دبيعه كلنوش سلطان‌ده بولونيوردى . حتى بوللرك چامورلو بولونماسى ، حركاته مانع اولمش ، سلطانلرك بولونمدقلرى آرابه‌لرك قولايجه ايلرليه‌مه‌سى ايچون صدر اعظم كوپريلى فاضل احمد پاشا آتندن اينرك پادشاهك و حرم همايونك آرابه‌سنه ياردىمده بولونمشدى .

ماكدونيا جبهه‌سنده بر پياده بلوكى

اسكى عثمانلى سفرلرنده خاندانك خلفك اك صوك طبقه‌سنه وارنجه قدر بوتون ملك حرب ارزوسيله پر غليان، حربه طرفلرينه دائشنه بولونماسندن طولايى سفرلر سهولنه اجرا ايديليردى. اون، اون بش ، حتى يكرمى سنه سورن سفرلرده او درجه مشاق و الم حس ايدلزدى. حربه حسا و فعلاً اشتراك ، پايتخت‌ده، منزل خطرلرنده تظاهر ايتمزدى ؛ بعضاً بر داراحركاتده قادينلر بيله اردو افرادىله براكده دشمنه قارشى سلاحلانمقدن كرى طوررمازلردى . عسكرك ذخيره‌سنى، ارزاقنى تدارك غيرت ايدرلر ، دشمن صفلرينه اولرله برلكده هجوم ايلرلردى . سلطان محمود اول دورى رجالنك اك كزيده‌لرندن حكيم اوغلى على پاشانك ١١٥٤ده بوسنه داراحركاتنده اجرا ايلديكى قهرمانقلره بر جوق قادين قهرمانقلرى‌ده علاوه ايتك ايجاب ايدر . طونه بويند‌ه قهرمان وزيرك جانسيارانه و مردانه حركاتى قادينلرى او درجه غليانه كتيرمشدى‌كه ، هپسى‌ده سلاحلانارق دشمنى تيه‌لمك ايچون كندىلرينى پاشانك شجيع عسكرلرىله برلكده دشمن آتشلرينه قارشى آتمشلر‌دى. وطنك اركك وقادين بوتون اولادلرى ايله مشتركاً اجرا ايديلن بو صميمى وفداكارانه حركت ، دشمنك مغلوبيتى ايله نتيجه‌لنمشدى .

حربده حسيات عموميه‌مهم بر وظيفه ايفا ايدر . اجتماعى وسياسى بنيه‌نك سلامتى انجق عين حسك، عين كدرك ، عين المك، عين ذوقك متساوياً حس ايدلسى ايله تظاهر ايدر. تكميل ملت افرادى اوزرنده فداكارلق، شجاعت وغيرت حسلرى توليدايدن، دشمنك وطنه قارشى تجاوزندن طولايى بوتون ملت افرادينك حيث و بسيات طمارلرينى تهييج ايدن بر حرب، ملى مضيقلرك تظاهرينه ، صوك وقطعى مظفريتك استحصاله مأمول ايدلمك بردرجه ده خدمت ايدر .

ماكدونيا جبهه‌سنده سلانيك حواليسنده عثمانلى و متفق بلغار محافظرى لطارتنده سريايره يول يابدركن

رومانيا جبهه‌سنده: عسكرلرمزدن بر جفتلكك مانره‌سنده

Makedonya cephesinde: Perlepe ahali-i müslimesi harp bayrağı altında gönüllü kayd olunurken

GAZZE MUHÂREBESİ

"19'uncu sayıdan mâba'd"

Bu keşmekeş içerisinde zâlim bir süngü yüzbaşıya teveccüh etti ve derhâl mukâbeleye uğradı. Fakat süngüsünü saplamaktan korkan düşman derhâl dolu olan tüfeğinin tetiğini çekerek kahraman yüzbaşıyı yere serdi. Bölüğün başçavuşu Kozanlı Mehmed oğlu Hasan Tahsin(*) çok sevdiği yüzbaşısını kurtarmak üzere atıldı ve süngüsünü düşmanın bağrına sapladı. Çavuş bölüğünün intikâmını almıştı. Fakat arslanlar gibi döğüşen yüzbaşı artık yerde yatıyordu.

3

Makineli tüfek bölüğünün, kaçan düşmanı ateşiyle

Perlepe gönüllüleri harp neşesiyle sokakları tes'id ederken

dedi. Kolu sarılmış Rusâr Efendi geriye dönerken ölen arkadaşları için gözyaşı döküyor ve geri gittiğinden dolayı bir türlü kederini saklayamıyordu. Düşman Gazze'yi almak için son gayretini de sarfa karar vermişti. Toplarını küçücük tepeye tevcîh etti. Şarapneller, obüsler, susmadan inliyor, denizden düşen mermiler her tarafı sarsıyordu. Tepe üzerinde zırhlardan, demirlerden daha metîn olan arslanlar yerlerinden kıpırdamamışlardı. Düşman, ateşini o kadar ziyâdeleştirdi ki, Mantar Tepe üzerinde artık zî-rûh bulunamazdı. İşte o zaman düşmân kolları tekrar Mantar Tepe'ye saldırdılar. Muhârebe pek ziyâde şiddetlenmişti. Düşman kolları arasına düşen mermilerimiz saflar arasında büyük boşluklar bırakıyor, mitralyözlerimiz düşmanı biçiyordu. Düşman Mantar Tepe'yi tekrâr aldı, fakat orada bir yığın ecsâddan başka bir şey bulamadı. Düşman tepeyi zabt ettiğinden dolayı mağrûr, muzafferiyetten emîn idi. Tepeye derhâl mitralyözler getirdi.

Alay kararını vermekten çekinmedi. Bütün kuvvetiyle Mantar Tepe'ye atılacaktı. Toplarımız kulakları çınlatan uğultularla Mantar Tepe'yi döğmeye başladılar. Düşman aynı süratle mukâbele ediyordu. Muhârebe pek büyük şiddet kesbetmiş, ölüm fırtınaları arasında bütün alay hücûma kalkmıştı. Çok geçmeden tepe, bu defa mitralyözleri, otomatik tüfekleri ve müdâfî olan İngilizlerle berâber alayın eline geçmişti.

Şarkta top, tüfek sesleri gittikçe ziyâdeleşiyordu. Fırkanın diğer kıtaâtı kahramân arkadaşlarının Çanakkale'de şerefle harp ederek mağlup ettikleri İngilizlerin eline düşmemesi için dövüşüyorlar, düşman da zırhlı otomobillerini, süvârîlerini, obüslerini, hülâsa ezmek için ileriye atılması lâzım geldi. Düşmanın keşif ateşleri altında bölük pek güçlükle ilerliyordu. Adanalı Ruhsâr Efendi, pek genç bir mülâzım, tüfeğini indirdi ve kucaklayarak tepeye koştu. İngilizler küme küme kaçıyorlardı. Mitralyözler düşmana ölüm sağanakları yağdırmaya başladı. Düşen, yıkılan İngilizleri gördükçe "Aman yüzbaşım daha öldürelim!" diyordu. Evet düşman gözden kayboluncaya kadar mitralyözler pek çok öldürmüşlerdi. Fakat nereden geldiği belli olmayan hâin bir kurşun zavallıyı vurdu. Hastahâneye göndermek istedikleri zamân gitmemek, muhârebenin sonuna kadar çok sevdiği tüfeklerinin başında kalmak istiyordu. Alay kumandanı geldi. Bu küçük yapılı mülâzımı alnından öperek pederâne ve âmirâne "Haydi çocuğum, hastahâneye git. Sen bana lâzımsın"

Kafkas cephesinde: Bir tabur kumandanımızın odasında harp müzeyyenâtı - düşmandan ele geçmiş her çeşit malzeme-i harbiye

* Aynı günde şehîd olmuştur

غزه محاربه‌سی

«۱۹ نجی صایبدن مابعد»

بوکدمکش ایجریسنده ظالم بر سونکو یوزباشی‌یه توجه ایتدی . و درحال مقابله‌یه اوغرادی . فقط سونکوسی صایلامقدن فورصان دشمن درحال دولو اولان تفنگك تنکنی چکمرك قهرمان یوزباشی‌نی یره سردی . بلوکك باش چاوشی قوزانلی محمد اوغلی حسن تحسین [*] جوق سودیکی یوزباشیسنی فورتارمق اوزره آتیلدی وسونکوسنی دشمنك باغرینه صایلادی . چاوش بلوکنك انتقامنی آلمشدی . فقط آرسلانلر کبی دوکوشن یوزباشی ارتق پرده یاتیوردی .

۳

ماکه‌لی تفنك بلوکنك ، قاچان دشمنی آتشیله

ماکدونیا جبهه‌سنده : پرلپه اهالی مسلمه‌سی حرب بایرافی آلتنده کوکلی قید اولنورکن

پرلپه کوکلیلری حرب نشیدی سوقافلری تسعید ایدرکن

دیدی . قولی صارلمش رخسار افندی کریه دونرکن اولن آرقداشلری ایچون کوز یاشی دوکوبورو کری کیندیکندن طولایی پر درلو کدرینی صاقلایه میوردی . دشمن غزه‌یی آلمق ایچون صوك غیرتی ده صرفه قرار ویرمشدی . طوپلرینی کوچوجك تپه‌یه توجیه ایتدی . شرابلر . اوبوسلر صیصه‌دن ایکیلیور ، دکزدن دوشن مرمیلر هرطرفی صارصیوردی . تپه اوزرنده زرهلر . دن ، دمیرلردن دها متین اولان آرسلانلر پرلردن قیپردا . مامشلردی . دشمن آتشی او قدر زیاده‌لشدیردی که منطار تپه اوزرنده آرتق ذی روح بولونه‌مازدی . ایشته اوزمان دشمن قوللری تکرار منطار تپه‌یه صالدیردیلر . محاربه پك زیاده شدتلنمشدی . دشمن قوللری آرمسنه دوشن مرمیلرن صفر آرمسنده بویوك بوشلقلر براقیور ، میترالیوزلرمزدشمنی بیچیوردی . دشمن منطار تپه‌یی تکرار آلدی ، فقط اوراده بریغین اجسادین یشقه برشی بولهمدی . دشمن تپه‌یی ضبط ایتدیکندن طولای مغرور ، مظفریتدن امین ایدی . تپه‌یه درحال میترالیوزلر کتیردی .

آلای قرارکی ویرمکدن چکینمدی . بوتون قوتیله منطار تپه‌یه آتیلهجقدی . طوپلرمز قولاقلری چینلاتان اوغولتولرله منطار تپه‌یی دوکمکه باشلادیلر . دشمن عینی صورتله مقابله ایدییوردی . محاربه پك بویوك شدت کسب ایتمش ، اولوم فورطنه‌لری آرمسنده بوتون آلای هجومه قالقشدی . چوق کچمدی تپه ، یودقمه میترالیوزلری . اوتوماتیك تفنکلری و مدافعی اولان انکلیزلرله برابر آلایك الیه کچمشدی .

شرفده طوپ ، تفنك سسلری کیتدکجه زیاده‌لشیوردی . فرقه‌نك دیکر قطعاتی قهرمان آرقداشلرینك چناق‌قلعه‌ده شرفله حرب ایدرك مغلوب ایتدیکری انکلیزلرك الینه دوشمه‌سی ایچون دوکوشیورلر ، دشمن‌ده زرهلی اوتو . موبیللرینی ، سوارلرینی ، اوبوسلرینی ، خلاصه

قالقاس جبهه‌سنده : بر طاور قومانداکرك اوطه‌سنده حرب مزرعه‌سی ـ دشمندن الله کچمش هر چشید مازمهٔ حربیه

أزمك ایچون ایلریه آتیلمسی لازم کلدی دشمنك کیف آتلری آلتنده بلوك بلوك کوچلکله ایلریلیور . دی . آطه‌لی رخسار افندی پك کنج برملازم تفنکی ایله بردن وفوجاقلایه‌رق تپه‌یه قوشدی . انکلیزلر کومه کومه قاچیورلردی . میترالیوزلر دشمنه اولوم صاغنلقلری یاغدیرمغه باشلادی . دوشن ، پیقلان انکلیزلری کوردکجه «آمان یوز باشم دها اولدیرمه ! » دیوردی أومت دشمن کوزدن غائب اولونجیه قدر میترالیوزلر پك چوق اولدیرمشلردی . فقط نره‌دن کلدیکی بللی اولمایان خائن بر قورشون زوالی‌یی اوردی . خسته‌خانه‌یه کوندرمك ایستدکاری زمان کیتمه‌مك ، محاربه‌نك سوکنه قدر چوق سودیکی تفنکلرینك باشنده قالق ایستیوردی . آلای قومانداني کاسی بوکوچوك ماپیلی ملازمی آتشدن اوپه‌رك پدرانه و آمرانه « هایدی چوجم ، خسته‌خانه‌یه کیت سن بکا لازمسك ،

[*] هیچ کوندہ شوید اولمشدر .

O saate kadar yarasından şikâyet etmeyen, bütün ağrılara kemâl-i metânetle mukâvemet eden arslan yüzbaşı kalbinden vuruldu. Gözleri yaşardı. Doktorlar ümîdi kesmişlerdi. Artık daha fazla yaşamayacaktı. Dudaklarından anlaşılmayan birkaç kelime çıktı. Bundan sonra gözlerinde her sözden daha beliğ iki yaş damlası görüldü ve Allah'ına kavuştu.

Güneş çölün ufuklarını kızıllıklara boğarak kaybolurken düşman

Sina cephesinde: Hurmalık kenarından hecinlerin deniz banyosu

kolları da artık görünmüyordu. Muhârebe büyük ve derin bir sükûnete inkılâb etmişti. Gündüzün kanlı didişmesi, top, tüfek uğultuları artık hep susmuşlar, yalnız iki günlük kavganın enkâzı, ölüler, yaralılar, kırılmış toplar, tüfekler kalmıştı. Çölün sâkin gecesi, parlak ve lekesiz semâsında sanki o didişmenin şâhidi olmamışlar gibi yine yıldızlar parlıyor, yine geceye mahsûs rüzgâr serin serin esiyordu. Karanlık tamâmiyle bastığı zaman hurmalıklar arasında toplanan şanlı şehitlerin cesetleri ebedî istirâhatgâhlarına, arkadaşlarının hürmet ve göz yaşları arasında terk edilmeye başladı. O gün düşman mağlûp edilmiş, zafer, sancaklarımızı kucaklamıştı. Çöl bütün bütün siyahlıklara büründüğü zaman artık her şey susmuştu. Yalnız ötede beride zafer neşesiyle İngiliz pipoları içen, İngiliz konservelerini açarak şarkı söyleyen neferlerin sesleri işitiliyordu.

M...

bütün vesâitini kullanarak bu kuvvetleri durdurmaya uğraşıyordu. Şerefli sancaklarına leke sürdürmemek isteyen kıtaâtımızı düşmanın hiçbir kuvveti durduramadı. Daha öğle olmamıştı, uzaktan dört nala gelen üç süvâri görüldü. Süvâriler düşman elinden kurtulmak için öteye beriye sapıyorlar, mutlaka Gazze'ye gelmek istiyorlardı. Çok geçmedi sabbâreler arasından akıp gelen süvârîden birisinin fırkadan gönderilmiş Mülâzım-ı evvel İstanbullu Mukbil Efendi olduğu anlaşıldı. Şehre girerken Y.125.Alay'ın Çanakkale'de dört defa yaralanan zâbitine, İstanbullu Safvet Efendi rasgeldi. Fırkanın yakınlaştığı haberini verir vermez sordu: "Safvet, bu defa sana bir şey olmadı mı?" Safvet gülüyordu ve "Bu defa hisseme yalnız bir dipçik düştü" dedi ve beşinci yarasını alan kafasını gösterdi.

Her iki taraftan tazyik edilen düşman artık firâr ediyor, Gazze'yi kurtarmaya koşan kıtaât artık şehre giriyorlardı. Takîp muhârebesi akşama kadar devam etti. Düşman her şeyi bırakarak kaçıyordu.

Yüzbaşı İbrâhim Efendi o saate kadar yaşıyor, hastahânede karyolası üzerine uzanmış ikide birde "Gazze kurtuldu mu?" diyordu.

Gazze'nin kurtulduğu ve fırkanın yetiştiği haberi verildi. Düşmanın perişân sûrette kaçtığı anlaşıldığı zamân kan kalmamış dudakları gülümsüyor, intikâmın alınmış olduğundan dolayı hissettiği memnûniyet gözlerinden okunuyordu. Bir gün evvel posta gelmiş, muhârebe sebebiyle tevzî edilememişti. Yaralıları memnûn etmek için tabur mutemedi bir sürü mektupla hastahâneye girdi ve İbrahim Efendi'ye henüz bir senelik zevcesinden gelen mektubu verdi.

İki çocuk. Menzil nakliye kollarında yeni doğmuş devecik

Sina cephesinde: Hecin süvari müfrezemiz

پوتون وسائطی قوللانه‌رق بو قوتلری طوردیرمغه اوغراشیوردی . شرقی سنجاقلرینه لکه سوردیرمه‌مك ایسته‌ین قطعاتمزی دشمنك هیچ بر قوتی طوردیره‌مدی . دها اوکله اولامشدی ، اوزاقدن دورتمك اوزره کان اوچ سواری کورولدی . سوارلر دشمن الدن قورتولق ایچون اوتمیه بریه صاپیورلر ، مطلقا غزه‌یه کلمك ایستیورلردی . چوق کچمه‌دی ، صپاه‌لر آزه‌سندن آقوب کلن سواریدن بریسنك فرقه‌دن کوندرلش ملازم اول استانبوللی مقبل افندی اولدیغی آکلاشلدی . شهره کیره‌رکن ی ١٢٥ نجی آلایك چناق‌قلعه‌ده دورت دفعه یارالانان ضابطه‌ی ، استانبوللی صفوت افندی راست کلدی . فرقه‌نك یاقلاشدیغی خبرینی ویرر ویرمز صوردی : «صفوت ، بو دفعه سکا بر شی اولمدیمی ؟» صفوت کولیوردی ، و « بو دفعه حصه‌مه یالکز بر دیپچك دوشدی . » دیدی و بچی یاره‌سنی آلان قفاسنی کوسترردی .

هر ایکی طرفدن تضییق ایدیلن دشمن آرتق فرار ایدییور . غزه‌یی قورتارمغه قوشان قطعات آرتق شهره کیریورلردی . تعقیب محاربه‌سی آقشامه قدر دوام ایتدی . دشمن هر شیئ براقه‌رق قاچیوردی .

یوزباشی ابراهیم افندی اوساعته قدر یتاییور ، خسته‌خانه‌ده قاریوله‌سی اوزرینه اوزاتمش ایکیسنده برده « غزه قورتولدیمی ؟» دییوردی .

غزه‌نك قورتولدیغی وفرقه‌نك یتشدیکی خبری ویرلدی . دشمنك پریشان صورتده قاچدیغی آکلاشیلدیغی زمان قانقاتمش دوداقلری کولومسیور ، انتامك آلتمش اولدیغدن طولایی حس ایتدیکی ممنونیتی کوزلرندن اوقوتیوردی . بر کون اول یوسته کلش ، محاربه سببیله توزیع ایدیلمه‌مشدی . یارالیلری ممنون ایتمك ایچون طیاور معتمدی بر سورو مکتوبله خسته خانه‌یه کیردی و ابراهیم افندیه هنوز بر سنه‌لك زوجه‌سندن کلن مکتوبی ویردی .

او ساعته قدر یاره‌سندن شکایت ایتمین ، یوتون آغریلره کمال متانتله مقاومت ایدن آرسلان یوز باشی قلبندن اورولدی . کوزلری یاشاردی . دوقتورلر امیدی کسمشلردی . آرتق دها فضله یاشایه‌میه‌جقدی . دوداقلر ندن آکلاشلمیان بر قاچ کله چیقدی . یوتدن صوکره کوزلرنده هر سوزدن دها بلیغ ایکی یاش داملەسی کورلدی ، واللهنه قاووشدی .

کونش چوقك اقلرینی قیزیلفلره بوغه‌رق غیب اولودکن دشمن

مینا جیره‌سنده : هزمالی کنارنده شمینلرك دکز بانیوسی

قوللری‌ده آرتق کورونمیوردی . محاربه یوبوك و دهشتلی بر سکوته انقلاب ایتمشدی . کوندوزك قانلی دیدیشمه‌سی ، طوب ، تفنك اوغولتولری آرتق هپ صوصمشلر ، یالکز ایکی کونلك غوغانك انقاضی ، اولولر ، یارالیلر ، فیرلش طوپلر ، تفنکلر قالمشدی . چوقك ساکن کیجه‌سی ، پارلاق و اکسیز یماسنده صانکه او دیدیشمه‌نك شاهدی اولامشلر کبی یئه پیلدیزلر پارلایور ، یئه کیجه‌یه مخصوص روز کار سرین سرین اسیوردی . قراکاق تمامیله باصدیغی زمان خورمالقلر آرەسنده طوپلا نان شانلی شهیدلرك جسدلری ابدی استراحتکاهلرینه ، آرقداشلرینك حرمت و کوز یاشلری آره‌سنده ترك ایدلکه باشلادی . اوکون دشمن مغلوب ایدلش ، ظفر ، سنجاقلرمزی قوجاقلامشدی .

چول یوتون یوتون سیاهلقلره یوروندیکی زمان آرتق هر شی سوصمشدی . یالکز اوتەده بری ده ظفر نشه‌سیله انکلیز پیولری ایچن ، انکلیز قولسر وەلرینی آچه‌رق شرقی سویلین نەرلرك سسلری ایشدیلیوردی .

م...

ایکی جریحه‌یی مقبل کلایه قوللرنده یکی طوغمش دوه‌جك

مینا جیره‌سنده : هیئت سواره مفرزه‌مز

tepelerinde dolaşmış ve hayretlerle karışık bir havf ve hirasla onları her yerde firara icbar etmişdi...

Böyle kısa bir zamanda düşmanlarını hayretlere düşüren bütün bu faaliyet ve teşkilat Türk kabiliyet ve cesareti hakkında düşman nazarlarına ateşîn(?) bir misal oldu. Resmini derc etmiş olduğumuz umur-ı hevaiyye müfettişi Sernev Bey, seferberlik ilanını müteakib hizmet-i Devlet-i aliyyeye girmiş ve tayyare mektebi müdiriyeti ile başlayan vazifesinin daha ilk zamanlarında ibraz-ı hizmet etmiş fa'âl bir uzuvdur. Az vakit zarfında mektebde ve Almanya'da ikmal-i tahsil ve tecrübe eden Türk tayyarecilerini harbin en âteşîn bir devrinde Çanakkale'de ordumuza yetişdirmiş ve Türk tayyarelerinin şehbâl ateşîni altında adalarda gizlenmekden başka çare bulamayan düşman tayyarecilerine ordunun bu cihetden dahi korkusu olmadığını göstermişdi...

Çok geçmedi, makhûr ve münhezim, Çanakkale'dan firar eden düşman Irak, Sina cephelerinde tecrübe-i tali'a yeltendi. Fakat bu esnada uzak cephelerde düşmanlarımızın hiç ümid etmedikleri bir zamanda yine tayyarelerimiz numune-i faaliyetini göstermişdi. Bu suretle muhtelif harb cephelerinde her gün birer zaferle tetevvüc eden Türk tayyare teşkilatı azamî bir derece-i terakkîye vasıl ve harbden evvel iki üç ispor tayyaresiyle

Kafkas cephesinde: Yere inmeye mecbur edilen bir Rus tayyâresi tarafımıza teslim ve râkibleri iki Rus esir edilirken 1, Fevzi Paşa 2, Tayyâre Bölüğü Kumandanı Yüzbaşı Şükrü Bey 4, Tayyâreci Vecihi Bey

Binbaşı Sernev Bey

Tayyarecilerimiz

Bekâ ve mevcudiyetini muhafaza ve hukuk-ı meşru'asını müdafaaya atılan hükümet, yorgun ve fakat azimkar ordusuyla daha harbin ilk safhasında kendisinin lâkaydâne telakkî edilecek bir kuvvet olmadığını düşmanlarına irae ve kendisinden bahs edilirken istihfafkârâne bükülen dudaklara bu bariz hakikati isbat etdi. Türkiye kuvva-yı hevaiyyesini ilan-ı seferberîye kadar tensîk ve ta'dîl ile uğraşdığı için ordunun bu kuvvetini mühmel telakkî eden Fransızlar daha ilk hamlede aldandıklarını acı acı his etmişler ve yüksek, hodbîn düşünceleriyle havalara saldırdıkları filolarının karşısına râyet-i(?) hilâli yükselten Türk kartallarının çıkarak döğüşeceklerini hatırlarına bile getirmemişlerdi.

Harbin daha ilk günlerinde payitahtları üzerinde dolaşan Alman tayyarelerinin bârân-hûn ve ateş yağdıran bombaları altında inleyen cebîn

Rus tayyaresi bade't-tamir yeni ve ilk râkibleriyle uçmaya hazırlıkda

Çanakkale'de bir muharebe-i havaiyyede iskat edilen İngiliz tayyaresi ile bunun esir rakibi

Fransızlar; aciz zann etdikleri Türklerden olsun intikam almak hisleriyle Çanakkale semalarına koşarken orada da karşılarında hiç ümid etmedikleri Osmanlı tayyarelerini görmüş ve mağlub ve serengûn(?) kaçmışlardı...

Onlara hayalî gelen bu kuvvet, her yerde karşılarına çıkmış, kızgın Süveyş çöllerinden

طياره‌جيلرمز

بقا وموجوديتى محافظه وحقوق مشروعه‌سنى مدافعه‌يه آتيلان حكومت ، يورغون وفقط بر مكار اردوسيله داها حربك ايلك صفحه‌سنده كنديسنك لاقيدانه تلقى ايديلمه‌جك بر قوت اولمديغنى دشمنلرينه اراءه وكندى يسندن بحث ايديلركن استخفافكارانه بوكولن دوداقلرى بو بارز حقيقتى اثبات ايتدى . تركيه قواى هوائيه‌سنى اعلان سفربريى‌يه قدر تنسيق وتعديل‌ايله اوغراشديغى ايچون اردونك بوقوتى مهمل تلقى ايدن فرانسزلر داها ايلك حمله‌ده آلداندقلرينى آجى آجى حس ايتمشلر ويوكسك، خودبين دوشونجه‌لريله هوالره صالديردقلرى فيلولرينك قارشوسنه رايت هلالى يوكسلن ترك قارتالرينك چيفته‌رق دوكوشه‌جكلرينى خاطرلرينه بيله كتيرمه‌مشلردى .

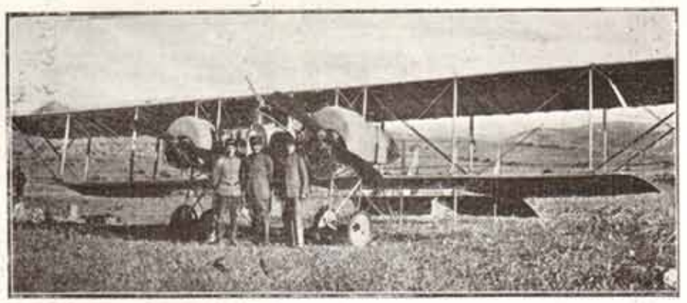
حربك داها ايلك كونلرنده پايتختلرى اوزرنده طولاشان آلمان طياره‌لرينك باران‌خون و آتش ياغديران بومبالرى آلتنده ايكلمين جيين

قاللقان جبه‌سنده : يره اينمكه مجبور ايديلن بر روس طياره‌سى طرفنده تسليم وراكبلرى ايكى روس اسير ايديلركن ١، فوزى پاشا ٢، طياره بلوكى قوماندانى يوز باشى شكرى بك ٤، طياره‌جى وجيهى بك

يكباشى سرنو بك

روس طياره‌سى بعد التعمير يكى و ايلك راكبلريله اوچمه حاضرلقده

فرانسزلر؛ عاجزانه ايتدكلرى تركلردن اولسون انتقام آلمق حسلريله چناق‌قلعه سمالرينه قوشاركن اورادەده قارشيلرنده هيچ اميداتمدكلرى عثمانلى طياره‌لرينى كورمش و مغلوب و سرنكون قاچشلردى ...

اونلره خيالى كان بو قوت ، هر برده قارشيلرينه چيقمش ، قزغين سويش چوللرندن تا ايران ، بحر حزر ساحه‌لرينه قدر هر جهه‌ده جهنمى فواره‌لر صاچان متراليوزلريله اونلرك

جناه قلعه‌ده بر محاربهٔ هوائيه‌ده اسقاط ايديلن انكليز طياره‌سيله بونك اسير راكبى

تبه‌لرنده طولاشمش وحيرتلره قاريشيق بر خوف وهراسله اونلرى هر پرده فراره اجبار ايتمشدى ...

بويله قيصه برزمانده دشمنلرينى حيرتلره دوشورن بوتون بو فعاليت وتشكيلات ترك قابليت وجسارتى حقنده دشمن نظرلرينه آتشين بر مثال ولدى . رسمنى درج ايتمش اولدوغمز امور هوائيه مفتشى سرنو بك، سفربرلك اعلانى متعاقب خدمت دولت عليه‌يه كيرمش وطياره مكتبى مديريتى ايله پاشلايان وظيفه‌سنك داها ايلك زمانلرنده ابراز خدمت ايتمش فعال بر عضودر . آز وقت ظرفنده مكتبده و آلمانيادە اكمال تحصيل و تجربه ايدن ترك طياره‌جيلرينى حربك آلك آتشين بر دورنده چناق قلعه‌ده اردومزه پتشديرمش و ترك طياره‌لرينك شهبال آتشينى آلتنده اطه‌لرده كزلمكدن بشقه چاره بوله‌ميان دشمن طياره‌جيلرينه اردونك بو جهتدن دخى قورقوسى اولديغنى كوسترمشدى ...

چوق كچمدى، مقهور ومنهزم، چناق قلعه‌دن فرار ايدن دشمن عراق ، سينا جبهه‌لرنده تجربهٔ طالعه يلنندى . فقط بو آناده اوزاق جبهه‌لرده دشمنلرمزك هيچ اميد اتمدكارى بر زمانده يينه طياره‌لريمز نمونهٔ فعاليتنى كوسترمشدى. بوصورتله مختلف حرب جبهه‌لرنده هركون يرد ظفرله تتوج ايدن ترك طياره تشكيلاتى اعظمى بر درجهٔ ترقيه واصل و حربدن اول ايكى اوچ اسپور طياره‌سيله

Galiçya'daki ervâh-ı ecdâda bundan güzel ziyâret olamazdı. İslâm'da âdettir: Emvâta Fâtiha ithâf ederler. Ebvâb-ı cenneti miftâh-ı Fâtiha ile açmaya bizim gibi atâlet döşeğinden cân vermeye mahkûm bir mesleğe saplanan bî-nasipler muhtâçtır. Şehîdin cismi toprağa düştüğü anda ruhu firdevs-i âlâya gider. Galiçya'da kalan

Payitahtımızla bütün cephelerimiz arasında vasıta-i nakl ve iltisak Haydar Paşa Anadolu demiryolu istasyonu

o can-ı mahdud, adedi dört, beşi tecavüz etmeyen Türk tayyareci mikdarı elhaletü hazihi tayyare mektebimizde tahsilde bulunan bir çok talebelerle beraber yüzlerce mikdara bâliğ olmuş ve ordunun en fa'âl, müterakkî bir sınıfı halinde teşkil ve tensîkine muvaffakiyet elvermişdir.

ÇANAKKALE'DEN GALİÇYA'YA

Çanakkale'den Galiçya'ya; bu, bir şâhika-i şereften diğerine atlamak oldu. Çanakkale yalnız bizim târîh-i askeriyemizin değil, vekâyi-nâme-i milelin en büyük hâdise-i harbiyesidir. Dünyanın en müstahkem kaleleri birer tekme ile devrilirken, Gelibolu şibh-i cezîresi zekâ-yi beşerin bugüne kadar îcât etmiş olduğu her vâsıta-i kahr ve tahribe mukâvemet etti. Oradaki musâraanın tarrakaları ufk-ı târihi ilelebet sar-

babalarımız, oğullarının semâya kalkan dest-i duâsında kılıç ve süngü görmekle daha ziyâde mahzûz oldular.

Çanakkale bundan sonra bir isim değil, bir târîh olacaktır. Galiçya da onun zeyli. Târîhin altmış asırlık, yüz asırlık gözü, Gelibolu şibh-i cezîresinde dokuz ay süren melhame-i kübrânın ve oradaki harikûlâde kahramanlıkların emsâlini ne kurûn-ı ûlâda gördü; ne ondan evvelki edvâr-ı esâtirde, barutdan, kurşundan, çelikten çıkan cansûz ve cihan-sûz

Yavuz'da heyet-i askeriyemiz: 330-333

Osmanlı Kalyoncuları

Nakliye Küçük Zâbit Mektebi

sacaktır. Balkan Muharebesi'nden şikeste-nâm ve şikeste-ümit çıkan Osmanlılık, evvelâ Çanakkale'de tathîr-i nâm etti, şimdi de Galiçya'da tamir-i ümît ediyor.

Galiçya bizi pek eskiden tanır. Dağları, ovaları, eski Türklerin kahramanlıkları önünde kerrât ile titrediler. O topraklar, Osmanlıların hûn-ı celâdetini o kadar koklamış ve o kadar içmiştir ki ağaçlarına her sene hazâret-bahş olan nesgde o mübârek kanın hâlâ bekâyâsı bulunabilir.

اوچان محدود، عددى درت ، بشى تجاوز ايتميان ترك طياره‌جى مقدارى الحالةهذه طياره مكتبمزده تحصيلده بولنسان بر چوق طلبه‌لرله برابر يوزلرجه مقداره بالغ اولمش و اردونك اك فعال ، متزق بر صنفى حالنده تشكيل وتنسيقنه موفقيت الويرمشدر .

چناق قلعه‌دن غاليچيايه

چناق قلعه‌دن غاليچيايه ؛ بو ، بر شاهقهٔ شرفدن ديكرينه آتلامق اولدى .

چناق قلعه يالكز بزم تاريخ عسكريمزك دكل ، وقايعنامهٔ مللك اك بيوك حادثهٔ حربيه‌سيدر . دنيانك اك مستحكم قلعه‌لرى برر تكمه ايله دهوريليركن ، كليولى شبه جزيره‌سى ذكاى بشرك بوكونه قدر ايجاد ايتمش اولديغى هر واسعهٔ قهر و تخريبه مقاومت ابتدى . اورادهكى مصارعه‌نك طز اقه‌لرى افق تاريخى الى الابد صار-

غاليچيادهكى ارواح اجداده بوندن كوزل زيارت اولهمازدى . اسلامده عادتدر: امواته فاتحه اتحاف ايدرلر . ابواب جنتى مفتاح فاتحه ايله آچمغه بزم كبى عطالت دوشكنده جان ويرمكه محكوم بر ملكه صاپلانان بى نصيبلر محتاجدر . شهيدك جسمى طوپراغه دوشديكى آنده روحى فردوس اعلايه كيدر . غاليچيادە قالان

يابالرمز، اوغلارينك سمايه قالقان دست دعاسنده قليچ و سونكو كورمكله داها زياده محظوظ اولديلر .

(چناق قلعه) بوندن صوكره براسم دكل ، بر تاريخ اوله‌جقدر . (غاليچيا) ده اونك ذيلى. تاريخك آلتمش عصرلق ، يوز عصرلق كوزى ، كليولى شبه جزيره‌سنده طقوز آى سورن ملحمهٔ كبرانك واورادهكى خارق العاده قهرمانلقلرك امثالى نه قرون اولاده كوردى؟ نه اوندن اولكى ادوار اساطيرده، باروتدن ، قورشوندن ، چليكدن چيقان جانسوز و جهانسوز

عثمانلى غاليبوليدە

صعجقدر . بالقان محاربه‌سندن شكسته نام وشكسته اميد چيقان عثمانليلق ، اولا چناق قلعه‌ده تطهير نام ايتدى. شمدى ده غاليچيادە تعمير اميد ايديبور .

غاليچيا بزى يك اسكيدن طانير . طاغلرى، اووه‌لرى اسكى تركلرك قهرمانلقلرى اوكنده كرات ايله تيتره‌ديلر . اوطوپراقلر، عثمانليلرك خون جلادتى اوقدر قوقلامش واوقدر ايچمشدركه آغاچلرينه هرسنه حضار بخش اولان نسغده او مبارك قانك حالا بقايالى بولنه‌بيلير .

Sivas emraz-ı hariciye hastahanesinde taht-ı tedavide bulunan zabitanımız

için bahtım daha müsâid oldu. Masamın üstünde -her bir milletin, bir devrin târîh-i askeriyesine şeref verebilecek hâdisât ve harekâtı muhtevî- bir tomar kağıt duruyor. Ve bunlar kahramanlarının mensûb bulundukları kıtaât tarafından verilmiş resmî muhtıralar üzerine tertîp olunmuştur. Hepsi olduğu gibi, ve bir kelimesini tayy ve tahrîf etmeksizin aynen naklediyorum. Tertîbinde rütbe-i teşrîfâtı gözetmedim. Fedâkârlık saflarında herkes müsâvî ve herkes muhteremdir.

Selanik havalisinde Osmalı sahra hastahaneleri ve mecruhîn guzâtımız

ateşler, askerimizin göğsü üstünde, yani aşk-ı imândan münteşir harâreti huzurunda söndü. Bundan sonra doğacak insanlar -her ne ırk ve mezhepte olursa olsun- Gelibolu şibh-i cezîresini de Galiçya ovasını da dîndârâne bir huzû' ve huşû ile tavâf edecek ve bir zamân orada ölmüş veya dövüşmüş olan Osmanlı zâbitân ve efrâdın hâtırâtına ircâ-i ihtirâm eyleyecektir.

Siz, ey Galiçya kahramanları, ölmeden ömr-i müebbede nâil oldunuz. Nâm ve yâdınız hıyâbân-ı târîhten geçerken Şark ve Garb'ın bilumûm ümem ve akvâm-ı canibeynine de saf-beste-i ihtirâm olarak sizi selâmlayacaktır.

Ah, ben her ikisinde de bulunmak, her iki musârayı da görmek ve her iki muhârebede atılan topların çığlıkları arasında parıldayan süngülerin üstünden yükselen "Allahü ekber!..." narâlarını işitmek ve dinlemek isterdim!...

Çanakkale muhârebâtının vesâikini henüz görmedim. Yalnız Çimentepe'de güzerân olan bir vakayı mevsûk bir yerden haber alarak yazmıştım.

Allah ile ahdim var: Ölmezsem Çanakkale sahne-i cidâlini ziyâret edeceğim. Bu benim için hem vecîbe-i dîniye hem ibâdet-i hissiyedir. Galiçya

ALAY 57'DEN KASAP CELLO OĞULLARI'NDAN TÂHİR ÇAVUŞ AYINTAB

17 Eylül 1332 târîhinde on saat süren müthiş bir bombardımanı müteâkip, dümdüz olan ileri hat siperlerimize Rus süvârileri girmeye muvaffak olmuştu. Mukâbil

–mâbadı 320'nci sahifede–

آتشلر، عسكرمزك كوكسى اوستنده ، يعنى عشق ايماندن منتشر حرارت حضورنده سوندى. بوندن صوكره طوغه‌جق انسانلر ـ هر نه عرق ومذهبده اولورسه اولسون ـ كليبولى شبه جزيره‌سنده ، غاليچيا اووه‌سنده ديندارانه برخضوع وخشوع ايله طواف ايده‌جك و بر زمان اورادە تولمش ويا دوكوشمش اولان عثمانلى ضابطان و افرادك خاطراتنه ارجاع احترام ايليه‌جكدر. سز، ى غاليچياقهرمانلرى، بولەدن عمر مؤبده نائل اولديكز. نام ويادىكز خيابان تاريخدن كچركن شرق وغربك بالعموم ام واقوامى جانبنده سقبستهٔ احترام اولەرق سزى سلاملايه‌جقدر .

آه بن هر ايكيسنده‌ده بولنمق ، هر ايكى معارعه‌يى ده كورمك و هر ايكى محاربه‌ده آتيلان طوپلرك چيغلقلرى آراسنده پارلدايان سونكولرك اوستندن يوكسلن (الله اكبر!...) نعره‌لرينى ايشيتمك وديكلمك ايستردم!...

چناق قلعه محاربه‌لرينك ناشك وناقفى هنوز كورمدم. يالكز (چن تپه) ده كذران اولان بر وقعه‌يى موثوق بر يردن خبر آلەرق يازمشدم .

الله ايله عهدم وار : تولمزسم چناق قلعه محاربه‌لرينى جداً زيارت ايده‌جكم. بونم ايچون هم وجيهٔ دينيه، هم عبادت حسيه‌در . غاليچيا

سيواس امراض خارجيه خسته خانه‌سنده تحت تداويده بولونان ضابطانكز

سلانيك حواليسنده عثمانلى مصر اهسنه مخابراتلرى وجروحين غزالرى

ايچون بختم داها مساعد اولدى . ماصه‌مك اوستنده ـ هر برى بر ملتك، بردورك تاريخ عسكريسنه شرف ويره‌بيله‌جك حادثات وحر- كاتى محتوى ـ برطومار كاغد طوريور. وبونلر قهرمانلرينك منسوب بولندقلرى قطعات طرفندن ويرلمش رسمى مخطره‌لراوزرينه ترتيب اولنمش در . هپسنى اولديغى كبى، وبركله‌سنى طى وتحريف ايتمكسزين عيناً نقل ايدييورم . ترتيبنده رتبهٔ تشريفاتى كوزتمدم . فداكارلق صفلرنده هركس مساوى وهركس محترمدر .

آلاى ٥٧دن قصاب جللو اوغللرندن

طاهر چاوش عينتاب

١٧ ايلول ١٣٣٢ تاريخنده اون ساعت سورن مدهش بر بومباردمانى متعاقب ، دوم دوز اولان ايلرى خط سپرلريمزه روس سواريلرى كيرمكه موفق اولمشدى . مقابل

— مابعدى ٣٢٠ نجى صحيفه‌ده —

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Kolordu 3 Alay 27 T2 K2
Yüzbaşı Refik Efendi.
(13 Nisan 331)

Y33 T2 K5 Yüzbaşı
Hasan Şerif Efendi
(27 Temmuz 331)

Kolordu 3 Furka7 Alay20 T2 K2
Kumandanı Kıdemli Yüzbaşı Mustafa
Zeki Bey (19 Nisan 331)

Alay 99 Kumandanı Erzurumlu
Kaymakamı Tevfik Bey
Tarih-i şehadeti: (Kânun-i sâni 331)

Y70 T3 Yâveri Mülâzım-ı sâni
Hüseyin Sadi Efendi
(19 Haziran 331)

Kolordu2 Y15 T3 Yâveri olub Y29'da
Müstahdem Mülâzım-ı evvel
İsmail Zühdü Efendi
(3 Ağustos 331)

Y27 T2 K1 Yüzbaşı
Rıza Efendi
(13 Nisan 331)

Kolordu 1 Alay8 t2 K5
Kıdemli Yüzbaşı Hüsnü Efendi
(16 Nisan 331)

Günek Hudud Taburunda Mülâzım-ı
evvel Mehmed Hilmi Efendi
(3 Kânun-i sâni 330)

Y5 T3 K1 Mülazım-ı sâni
Hüseyin Hüsnü Efendi
(8 Haziran 331)

Y5 T1 K3 Mülâzım-ı evvel
Hâris Efendi
(6 Mayıs 331)

Y143 K2 Mülâzım-ı evvel
Veysi Bey
(9 Teşrin-i sâni 331)

Edirne Jandarma Alayı'nın
Uzunköprü Bölüğü'nde Mülâzım-ı
sâni Sabri Efendi
(6 Temmuz 331)

Kolordu 5 Y26 T1 K4
Mülâzım-ı evvel
Reşid Numan Efendi
(12 Temmuz 331)

Kolordu 4 Y33 T1 İâşe Zâbiti
Mülâzım-ı evvel
Hüseyin Hüsnü Efendi
(14 Haziran 331)

Y59 T2 K11 İhtiyat Zâbit Vekili
Bekir Sıdkı Efendi
(14 Teşrin-i sâni 331)

مبارك شهيدلريمز

آلاى ٩٩ قوماندانى ارضرومله
قائمقام توفيق بك
تاريخ شهادتى: (٢٠ كانون ثانى ٣٣١)

ى٢٧ ط٢ ك ١ يوز باشى
رضا افندى
(١٣ نيسان ٣٣١)

قول اردو ١ آلاى٧ ط٢ ك٥
قمعلى يوزباشى حسنى افندى
(١٦ نيسان ٣٣١)

قول اردوى ٣ فرقه٧ آلاى٢٠ ط٢
ك٦ قوماندانى قدملى يوزباشى مصطفى زكى بك
(١٩ نيسان ٣٣١)

ى٢٣ ط٢ ك٥ يوز باشى
حسن شريف افندى
(٢٧ نموز ٣٣١)

قول اردوى٢ ى١٣ ط٣ پاورى اوتوب ى٢٩ده
مستخدم ملازم اول اسماعيل زهدى افندى
(٣ اغستوس ٣٣١)

قول اردو٣ آلاى٢٧ ط٢ ك٢
يوز باشى رفيق افندى
(١٣ نيسان ٣٣١)

ى٧٠ ط٣ پاورى ملازم ثانى
حسين سعدى افندى
١٩ حزيران ٣٣١

ى١٤٢ ك٦ ملازم اول
ويسى بك
(٩ تشرين ثانى ٣٣١)

ى٥ ط١ ك٣ ملازم اول
حارث افندى
(٦ مايس ٣٣١)

قول اردوى٤ ى٤٣ ط١ اعاشه
شابطى ملازم اول حسين حسنى افندى
(١٠ حزيران ٣٣١)

ى٤ ط٣ ك٢ ملازم اول
حسين حسنى افندى
(٨ حزيران ٣٣١)

قول اردوى٤ ى٢٦ ط١ ك٤
ملازم اول رشيد نعمان افندى
(١٤ نموز ٣٣١)

كوپك حدود طابورنده ملازم اول
محمد حلمى افندى
(٣ كانون ثانى ٣٣٠)

ادرنه ژاندارمه آلايينك اوزون كوپرى
بلوكنده ملازم ثانى صبرى افندى
(٦ نموز ٣٣١)

ى٥٩ ط٣ ك١١ احتياط ضابط
وكيلى بكر صدق افندى
(١٤ تشرين ثانى ٣٣١)

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Y57 T2 K9 Mülâzım-ı evvel
Mehmed Sıdkı Efendi
(8 Kânun-ı evvel 331)

Y100 T1 K3 Yüzbaşı Subhi
Beşim Efendi
(30 Teşrin-i evvel 330)

3- Fırka 11 Y126 T2 K4 Kumandanı
Yüzbaşı Ahmed Fevzi Efendi
(1 Mayıs 331)

Kolordu 9 Y86 Kumandanı Vekili
Binbaşı Ali Âgâh Efendi
Tarih-i şehadeti:
(13 Kânun-ı evvel 330)

Y44 T1 K5 Mülâzım-ı evvel
Hüseyin Paşazâde Hasan Beg
(16/18 Mayıs 331)

Y126 Makineli Tüfek Bölüğü
Mülâzım-ı evveli Ferid Efendi
(22 Teşrin-i sânî 331)

Fırka 33 Y97 T3'de Mülâzım-ı evvel
Yusuf Tahir Efendi
(11 Şubat 331)

Y45 K6'da Mülâzım-ı evvel
Mehmed Efendi
(19 Mayıs 331)

Y16 T1 K5 Mülâzım-ı evvel
Mehmed Cevad Efendi
(16 Haziran 331)

Y9 T1 K2 Mülâzım-ı evvel Hasan
Fehmi Efendi
(18 Nisan 331)

Edirne Jandarma Alayı'nın Tekfur
Dağı Taburu İnecek Takım
Kumandanı Mülâzım-ı evvel Nüman
Efendi (30 Haziran 331)

Y57 T6 K2 Mülâzım-ı evvel
Hamid Efendi
(12 Nisan 331)

Y44 K10 Mülâzım-ı sânî
Ahmed Âga
(30 Temmuz 331)

Y99 T2 K3 Zâbit Vekili
Şevket Efendi
(30 Kânun-ı evvel 330)

Fırka 7 Y21 T2 Zâbit Vekili
Hüsnü Gâlib Bey
(8 Haziran 331)

Y19 T2 K9 Mülâzım-ı sânî
Mehmed Zeki Efendi
(5 Haziran 331)

مبارك شهيدلريمز

قول اردو ٩ ى٨٦ قوماندان وكيلى
يكباشى على آكاه افندى
تاريخ شهادتى: (١٣ كانون اول ٣٣٠)

فرقه ١٠ ى١٢٦ ط٣ ك٤ قوماندانى
يوز باشى احمد فيضى افندى
(١ مايس ٣٣١)

ى١٠٠ ط١ ك٣ يوزباشى
صبحى يسير افندى
(٢٠ تشرين اول ٣٣٠)

ى٣٧ ط٣ ك٩ ملازم‌اول
محمد صدق افندى
(٨ كانون اول ٣٣١)

ى٤٥ ك٦ ده ملازم اول
محمد افندى
(١٩ مايس ٣٣١)

فرقه ٢٣ ى٩٧ ط٣ ده ملازم اول
يوسف طاهر افندى
(١١ شباط ٣٣١)

ى ١٢٦ ماكينه‌لى تفنك بلوكى
ملازم اولى فريد افندى
(٢٤ تشرين ثانى ٣٣١)

ى٤٤ ط١ ك٣ ملازم‌اول
حسين پاشا زاده حسن بك
(١٦ـ١٨ مايس ٣٣١)

ى٥٧ ط٦ ك٤ ملازم‌اول
حميد افندى
(١٢ نيسان ٣٣١)

اورنه‌ك اندارمه آلايينك تكفورطغى طابورى ايشه جيلك
طاقم قوماندانى ملازم اول لعمان افندى
(٣٠ حزيران ٣٣١)

ى٩ ط١ ك٤ ملازم‌اول
حسن لهمى افندى
(١٨ نيسان ٣٣١)

ى١٦ ط١ ك٣ ملازم‌اول
محمد جواد افندى
(١٦ حزيران ٣٣١)

ى١٩ ط٢ ك٩ ملازم‌ثانى
محمد زكى افندى
(٣ حزيران ٣٣١)

فرقه٧ ى٢١ ط٢ شابط وكيلى
حسنون غالب بك
(٨ حزيران ٣٣١)

ى٩٩ ط٢ ك٢ شابط وكيلى
شوكت افندى
(٢٠ كانون اول ٣٣٠)

ى ٤٤ ك١٠ ملازم ثانى
احمد آغا
(٣٠ تموز ٣٣١)

istirdada memur bir bölükte nısf kumandanı idi. Düşman Cevat Tepe'den tard edilince Rus topcuları, sürülerini takip ateşinden kurtarmak için bütün kızgın ateşlerini Cevad Tepe'ye tevcîh etmişler, o küçük tepeyi bir ot yığını gibi alev içinde bırakmışlardı. Ateşin tahammül-fersa şeklini gören nısf kumandanı, İslamiyete ve ânın icab etdirdiği azim ve metanete numune olacak bir tavır ve celadet ve şecaatle derhal siperin üzerine fırlar; arkadaşlarına hitab eder:

– Arkadaşlar!.. İşte ben siper üzerinde, açıkda bulunuyorum. Düşman ateşi ve topları beni vurmuyor. Biz burada sebat edeceğiz. Benim sözümü dinlemeyeni... Ben vururum.

Kahraman Çavuş o gün zaferi kazandı. Fakat 17 Eylül'de yine bir bomba hücumu yaparken yaralanmışdı.

taarruz emri verildi. Zâten bir karış yeri binlerce cesede bile fedâ etmemeye alışan cengâverlerimiz, mukâbil taarruz emrinin vürûdundan evvel Rusları önüne katmıştı. O gün Antepli Kasap Cello oğulları'ndan Tâhir Çavuş takip ettiği Rusların içine düşmüş, bir çokları tarafından ihâtâ olunarak canından kıymetli bildiği silâhı elinden alınmıştı. Fakat o, âr-ı teslîmi kabûl etmedi. Belinde taşıdığı Macar bıçağıyla kendisini götürmek isteyen Rus'un üzerine atılarak onun işini bitirdikten sonra kurtuldu ise de vâ-esef ki süngüden delik deşik olan karnından çıkan bağırsaklarını tutarak baygın bir hâlde hattımıza girebilmişti. Ağır mecrûh olarak hastahâneye gönderildi. Zavallı Antepli şimdi şehît!..

Y77 T2 K5 MEHMED OĞLU ABDÜLMECİD ÇAVUŞ KANITRA

Bu kahraman Abdülmecid Çavuş 3 Eylül'de Cevad tepeyi

Esir İngiliz generalleri Bursa'da ikametgahları bahçesinde

Hindli üsera-yı İslamiyenin Bursa'da bir numrolu garnizonu

Hindli üsera-yı İslamiyeden bir kısım Bursa'da dağ kenarında tenezzühde

تعرض امرى ويرلدى . ذاتاً برقاريش برى بيكلر جه جسده بيله فدا ايتمه‌مكه آليشان جنكاورلرمز، مقابل تعرض امرينك ورودندن اول روسلرى اوكنه قاتمشدى . اوكون عينتابلى قصاب جللو اوغللرندن طاهر چاوش تعقيب ايتديكى روسلرك ايچنه دوشمش ، برچوقلرى طرفندن احاطه اولنه‌رق جانندن قيمتلى بيلديكى سلاحى التدن آلمشدى . فقط اوعار تسليمى قبول ايتمدى . بلنده طاشيديغى بجار بيچاغيله كندينى كتورمك ايسته‌ين روسك اوزرينه آتيله‌رق آنك ايشى بيتيردكدن صكره قورتلدى ايسه‌ده واسف كه سونكودن دلك دشيك اولان قارنندن چيقان باغرصاقلرينى طوته‌رق ايكين بر حالده خطمزه كيره‌بيلمشدى . آغر مجروح اوله‌رق خسته‌خانه‌يه كوندرلدى . زوالى عينتابلى شمدى شهيد !...

ى ٧٧ ط ٢ ك ٥ محمد اوغلى عبدالمجيد چاوش قيمارده

اسير انكليز جنرالرى بروسه‌ده اقامتكاهلرى بغچه‌سنده

بو قهرمان عبدالمجيد چاوش ٣ ايلوله جوادتپه‌يى استرداده مأمور بريلوكده نصف قوماندانى ايدى. دشمن جوادتپه‌دن طرد ايديلنجه روس طوپجيلرى ، سورولرينى تعقيب آتشندن قورتارمق ايچون بتون قيزغين آتشلرينى جواد تپه‌يه توجيه ايتمشلر ، اوكوچوك تپه‌يى بر اوت يغينى كبى علو ايچنده برا- قشلردى . آتشك تحملفرسا شكلنى كورن نصف قوماندانى ، اسلاميته و آنك ايجاب ايتديرديكى عزم و متانته نموته اولهجق بر طور و جلادت و شجاعتله درحال سيرك اوزرينه فيرلار ؛ آرقداشلرينه خطاب ايدر :

ـــ آرقداشلر ! . . ايشته بن سيپر اوزرنده ، آچيقده بولنيورم . دشمن آتشى و طوپلرى بنى وورميور . بز بوراده ثبات ايده جكز . بنم سوزيمى ديكله‌مه‌ين ... بن وورورم .

قهرمان چاوش اوكون ظفرى قازاندى . فقط ١٧ ايلولده يينه بر بومبا هجومى يابارك ياراندشدى.

هندلى اسراى اسلاميه‌نك بروسه‌ده بر نومرولى غاريزونى

هندلى اسراى اسلاميه‌دن بر قسم بروسه‌ده طاغ كنارنده تنزهده

Edremid Pazarı

En nefis zeytunyağları ve sabunlar

Hasan Beyzade Ferhad

Kendi fabrikaları mamulatından

İstanbul – Köprübaşında sebzecilerde

Mağaza İstanbul 1782
Telefon: Hane İstanbul 1471
Un fabrikası İstanbul 1862

Telgraf adresi: Dersaadet Edremid Pazarı

Çiftliklizade Mehmed Nail

Erzak-ı mütenevvi'a ve tütün ticarethanesi

Dersaadet – Zindankapu Zindan Han
Numro: 5

Sürat – İntizam – Ciddiyet

Kitabhane-i Sûdî

İstanbul – Bab-ı âlî caddesi numro 40

Her nev'i âsâr için yegane mahall-i müracaatdır. Kitabhane-i Sûdî her hafta ailelere mahsus yemek kitapları, meraklı ve mükafatlı romanlarla, küçük hikayeler vesair mütenevvi' kitaplar neşr etmekdedir.

Mehmed Karakaşzade Rüşdü

Büyük Tuhafiye Ticarethanesi

Meydancıkda Yeni Postahane Caddesinde
Toptan ve perakende suretiyle ehven mallar satılmakdadır

Yağlıkcı

Yorgan takımları	Hacı İsmail	Yerli malı çarşaflıklar
Hamam takımları	ve	Meşlahlar-Sadakurlar
Ve çamaşır takımları	Hasan Hüsnü	Bursa kara püdeşenleri

Dersaadet'de Mahmud Paşa başında aynacılar kapusunda

Numro: 9-11

ادرمید پازاری

کندی فابریقه‌لری معمولاتندن

حسن بك زاده فرهاد

الك نفیس زیتون یاغلری و صابونلر

استانبول — کوپری باشنده سبزه‌جیلرده

تلغراف ادره‌سی: درسعادت ادرمید پازاری

تلفون: مغازه استانبول ۱۷۸۲ — خانه » ۱٤۷۱ — اون فابریقه‌سی » ۱۸٦۲

محمد قره‌قاش زاده رشدی

بیوك تحافیه تجارتخانه‌سی

میدانجقده یکی یوسته‌خانه جاده‌سنده

طوبدن و پراکنده صورتیله اهون مالار صاتیلمقده‌در

یاغلقجی

برلی مالی‌چارشافلقلر — مشلحلر — ساداقورلر — بروسه‌قره‌بده‌شینلری

حاجی اسماعیل و حسن حسنی

یورغان طاقلری — حام طاقلری — وچاشیر طاقلری

درسعادتده محمود پاشا باشنده آینه‌جیلر قپوسنده

نومرو: ۹ — ۱۱

چفتلکلی زاده محمد نائل

ارزاق متنوعه و تونون تجارتخانه‌سی

درسعادت — زندان قپو زندان خان

نومرو: ٥

سرعت — انتظام — جدیت

کتابخانهٔ سودی

استانبول — باب عالی جاده‌سی نومرو ٤۰

هرنوع آثار ایچون یکانه محل مراجعتدر. کتابخانهٔ سودی هر هفته عائله‌لره مخصوص یشك کتابلری، مراقلی و مکافاتلی رومانلرله، چوك حکایه‌لر و سائر متنوع کتابلر نشر ایتمکده‌در.

Eşya-yı Askeriye Anonim Ticaret Şirketi

Ordu-Donanma Pazarı

Yeni postahane karşısında Hamidiye türbesi caddesinde numro 24-26

Telgraf adresi
Ordu-Donanma Pazarı

Telefon numarası
1907

Berrî ve bahrî bi'l-umum zabitana ve mekteblilere mahsus bir müessese olup tuhafiye, saraciye, kavafiye, terzihane dairelerini muhtevîdir.

Tuhafiye: Fanila, çorap, mendil, gömlek, lavanta, kolonya, termos, matara, kalpak, son numune üzre kabalaklar, müstensih kutuları, seyyar karyola manevra, sandukları, çadırlar, çadır mobleleri, battaniye, yasdık, yorgan, cibinlik, portatif filtreler, son numune üzre uzun ve kısa meçler vesaire.

Saraciye: Eğer takımları, araba koşum takımları, manevra kemerleri, son numune üzre meçler için kemer, süngülük askı kayışları, rovelver kılıfları, her boyda harita çantaları, hurç ve telatin sandıkları vesaire.

Kavafiye: Askerî ve sivil potinler, çizmeler, su geçmez nev'den uzun potinler, keterler ve Rus lastikleri mevcud olup arzu edilen formada sipariş üzerine dahi ayakkabları yapılmakdadır.

Terzihane: Askerî ve sivil cümleyi memnun edecek bir hal-i mükemmeliyetde olup her nev'i kumaşlar mevcuddur. Mallar metîn, fiyatlar nisbeten ehvendir.

Sağlam ve zarif her nev'i ayakkabları,

Eşya-yı askeriye, lastik, çay vesaire...

Toptan – Perakende

Telefon: İstanbul 40

BEKİRZADE HACI EMİR HASAN TİCARETHANESİ

İstanbul-Bahçekapu birinci vakıf han
(fiyatlar ehven ve maktu'dur)

Şubesi: Yeni postahane
karşısında numro 36

اشیای عسکریه آنونیم تجارت شرکتی

اردو — دونمه پازاری

یکی پوسته‌خانه قارشیسنده حمیدیه تربه‌سی جاده‌سنده نومرو ۲۴–۲۶

تلفون نومروسی
۱۹۰۷

تلغراف آدره‌سی
اردو — دونمه پازاری

بری و بحری بالعموم ضابطانه ومکتبلیره مخصوص برمؤسسه اولوب تحافیه،سراجیه،قوافیه، ترزیخانه داثره‌لرینی محتویدر

تحافیه: فانیله، چوراب، مندیل، کومك، لوانطه، قولونیا، ترموس، مطرا، قالپاق، صوك نمونه اوزره قبالاقلر، مستنسخ قوطولری، سیار قاریوله مانوره، صندوقلری، چادرلر، چادر موبله‌لری، بطانیه، یاصدیق، یورغان، جبنلك، پورتاتیف فیلتره‌لر، صوك نمونه اوزره اوزون و قیصه مچلر وساثره.

سراجیه: اکر طاقملری، آرابه قوشوم طاقملری، مانوره کمرلری، صوك نمونه اوزره مچلر ایچون کمر، سونکوملك آصتی قایشلری، رووولور قلیفلری، هر بویده خریطه چانطه‌لری، خورج و تلاتین صندقلر و ساثره.

قوافیه: عسکری و سیویل پوطینلر، چیزمه‌لر، صو کچمز نوعدن اوزون پوطینلر، که‌ترلر و روس لاستیکلری موجود اولوب آرزوایدیلن فورماده سپارش اوزرینه دخی آیاق قابلری یاپلقده‌در.

ترزیخانه: عسکری و سیویل جمله‌یی ممنون ایده‌جك بر حال مکملیتده اولوب هر نوع قماشلر موجوددر. ماللر متین، فیاتلر نسبةً اهوندر.

صاغلام و ظریف هر نوع آیاق قابلری،
اشیای عسکریه، لاستیك، چای وساثره...

طوپدن – پراکنده

تلفون: استانبول ٤٠

برزاده حاجی ابرهیم بخارتخانه‌سی

استانبول – بغچه قپو ربنجی وقف خان

(فیاتلر اعون و مقطوعدر.)

شعبه‌سی پوسته‌خانه
قارشوسنده نومرو ٣٦

ریل — ۲

صابی — ۲۰

حرب مجموعه سی

رمضان ۱۳۳۵

تموز ۱۳۳۳

